

Införande av AI inom ekonomisk redovisning

Hur påverkar AI ekonomisk redovisning?

Författare: Mohsen Hussein och Steven Bitar

Nivå: Grundnivå

Kursnamn: Examensarbete för kandidatexamen i företagsekonomi

Kurs kod: GFÖ2WQ

Högskolepoäng: 15 HP

Handledare: Arne Fagerström

Institution: Högskolan Dalarna

Examinator: Klas Sundberg

Examinationsdatum: 2024-05-29

Vid Högskolan Dalarna finns möjlighet att publicera examensarbetet i fulltext i DiVA. Publiceringen sker Open Access, vilket innebär att arbetet blir fritt tillgängligt att läsa och ladda ned på nätet. Därmed ökar spridningen och synligheten av examensarbetet.

Open Access är på väg att bli norm för att sprida vetenskaplig information på nätet. Högskolan Dalarna rekommenderar såväl forskare som studenter att publicera sina arbeten Open Access.

Jag/vi medger publicering i fulltext (öppet tillgänglig på nätet, Open Access):

Ja

Nej

Förord

Vi riktar vår tacksamhet till vår handledare Arne Fagerström som hjälpt oss under hela studiens gång. Efter utbildningen på tre år på Högskolan Dalarna blir examensarbetet vår sista examination. Vi vill därmed även tacka alla respondenter som tagit tid att delta i våra intervjuer och gjort studien möjlig. Slutligen vill vi rikta tacksamhet till varandra för allt hårt arbete som resulterat i ett lyckat examensarbete.

Borlänge, 29 Maj, 2024

Steven Bitar

Mohsen Husseiní

Sammanfattning

Syftet med denna studie är att förklara och skapa förståelse för hur införande av AI-teknologi kan påverka svenska redovisningskonsulters arbete med att göra bokföring. Metoden som används i denna studie är ett tematiskt analytiskt verktyg med deduktiv ansats. En kvalitativ ansats används med hjälp av semistrukturerade intervjuer med 8 respondenter. Sju av respondenterna är redovisningskonsulter och en är revisor. Intervjuerna spelas in och transkriberas av studiegruppen. Empirin baseras på studiens syfte och frågeställning, samt de frågor som ställdes till respondenterna är kopplade till tidigare forskning och teorier som är centrala för studien.

Resultaten visar att artificiell intelligens används för att effektivisera hantering av fakturor och transaktioner, arbetsuppgifter som är både repetitiva och frekventa inom redovisning. Genom införande av AI frigörs tid för redovisningskonsulter, vilket möjliggör för dem att hantera fler kunder och ägna mer tid åt värdeskapande aktiviteter som kundrådgivning och strategisk planering. Dock medför införandet av AI också risker, såsom förändrade arbetsroller och en potentiell jobbförlust. Detta innebär att det finns både stora fördelar och nackdelar genom att öka effektivitet och konkurrenskraft samt utmaningar relaterade till jobbmstrukturering och behovet av att anställda anpassar sig till nya arbetsförhållanden.

Nyckelord: Artificiell Intelligens, Ekonomisk redovisning, Bokföring, Införande.

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
1.2. Problematisering.....	2
1.2. Syfte och Frågeställningar.....	4
1.3. Avgränsning	4
1.4. Uppsatsens fortsatta disposition.....	5
2. Metod	6
2.1. Forskningsstrategi och Forskningsmetod.....	6
2.2. Urval av företag och respondenterna	7
2.3. Intervjuguide	8
2.4. Genomförande av intervjuer.....	8
2.5. Analysmetod.....	10
2.6. Informationssökning.....	10
2.7. Trovärdighet	11
2.8. Etiska aspekter.....	12
3. Referensram	14
3.1. Praktisk referensram.....	14
3.1.1. Vad är Artificiell Intelligens?.....	14
3.1.2. Underkategorier av Artificiell Intelligens	15
3.1.3. Redovisningskonsulter	15
3.1.4. Redovisningsprocessen	16
3.2. Teoretisk referensram.....	17
3.2.1. Institutionell teori	17
3.2.2. Transaktionskostnadsteori.....	18
3.2.3. Tidigare forskning.....	19
3.2.4. Införande av Artificiell Intelligens inom redovisning.....	19
3.2.5. Artificiell Intelligens inom bokföringsprocessen.....	20
3.2.7. Teoretisk modell.....	21
3.3. Undersökningsmodell	22
3.3.1. Centrala intervjufrågor	22
4. Empiri	25
4.1. Övergripande om respondenterna	25

4.2. Artificiell intelligens inom redovisning	26
4.2.1. Definition av AI	26
4.2.2. AI inom databaserad bokföring.....	27
4.2.3. Fördelar vid införande av AI i databaserad svensk bokföring	29
4.2.4. Nackdelar vid införande av AI i databaserad svensk bokföring	31
4.3. Artificiell intelligens underlättar arbete för redovisningskonsulter	33
4.4. Traditionella redovisningssystem.....	35
4.4.1. Transaktionskostnadsteori med hjälp av AI	37
4.5. Sammanfattning av Empirin.....	39
5. Analys och resultat.....	41
5.1. Definition av AI	41
5.1.1. AI inom databaserad bokföring.....	41
5.1.2. Fördelar vid införande av AI i databaserad svensk bokföring	42
5.1.3. Nackdelar vid införande av AI i databaserad svensk bokföring	43
5.1.4. Traditionella redovisningssystem.....	44
5.1.5. Transaktionskostnadsteori inom AI	44
5.2. Resultat.....	46
5.2.1. Studiens Bidrag	47
5.2.2. Reflektion	47
5.2.3. Framtida forskning	48
Källförteckning	I
Bilaga.....	I
Bilaga 1: Mejl om deltagande för intervju	I
Bilaga 2: Intervjuguide.....	III
Bilaga 3: Informationsbrev till redovisningskonsulter och redovisningsbyråer	V
Bilaga 4: Samtyckesblankett	VI
Bilaga 5: Övergripande om respondenterna.....	VII
<u>Figurförteckning</u>	
Figur 1 Redovisningsprocessens 4 steg	17
Figur 2 : Teoretisk modell med teorier och tidigare forskning	21
Figur 3: A priorimodell för intervjufrågorna.....	23
Figur 4: Respondenternas preferenser för redovisningssystem	37
<u>Tabellförteckning</u>	
Tabell 1: Studiens disposition	5

Tabell 2: Övergripande om respondenterna 25

Förkortningslista

AI = Artificiell intelligens

AGI =Artificial General Intelligence

API = Applikationsprogrammeringsgränssnitt

NAI = Narrow Artificial Intelligence

NLP= Natural Language Processing

OCR = Optical Character Recognition

1. Inledning

I denna del beskrivs en kort bakgrund till det valda ämnet samt problematiken som studien syftar till att undersöka. Syftet med inledningen är att ge läsaren en förståelse för varför detta ämne är relevant och viktigt att undersöka i dagsläget.

Idag är det svårare att föreställa sig hur människans liv kan fungera i det moderna samhället utan AI lösningar. Självkörande bilar har skapats, mobiltelefoner kan förstå människans språk, hjälpa med att avsluta meningar och ge råd. Tack vare data forskare har AI teknologi fått en stor tillväxt, men AI konceptet dateras ända bakåt till 1950-talet fast många av de teknologiska framstegen började i 1980 och 1990 talen. AI termen appliceras till all teknologi som tillåter datorer att likna mänsklig kunskap och innehåller underkategorier som maskininlärning, djup maskininlärning samt mer (Stancheva- Todorova, 2017). Historien om införandet av AI inom redovisning började på 1980-talet. I den tiden gjordes försök att skapa system som kan imitera mänsklig intelligens och lagra mänsklig kunskap samt erfarenhet för att förbättras. Den kunskapen kan användas för att förstå reglerna inom redovisning och lösa uppgifter inom det. Däremot var denna teknologi inte tillräckligt utvecklad för att lära från misstag och därmed förbättras, den kunde alltså fortsätta göra samma misstag flera gånger utan att lära. De senaste teknologiska framgångarna inom AI och specifikt maskininlärning har gjort det möjligt för en maskin att lära från misstag och därmed förbättra arbetsprocesser. Detta har skapat möjligheten för att uppgifter inom redovisning kan lösas mer effektivt av en maskin, vilket kan ge mycket värde för många företag (Stancheva- Todorova, 2017).

Artificiell intelligens har väckt mycket uppmärksamhet mellan företagande och redovisningskonsulter. Oron för redovisare är att de kan förlora jobb på grund av AI, och samtidigt är det mer vanligt att företag väljer AI före människor på grund av att det är mer kostsamt och effektivare. Därför kommer studien att fokusera på hur införandet av AI kan påverka redovisning och vilka möjligheter samt hot det finns med AI inom redovisningen. Utifrån både arbetstagarnas och arbetsgivarnas perspektiv, det vill säga hur redovisare och redovisningsbyråer påverkas av att införa AI inom redovisning.

1.2. Problematisering

Nya teknologiska framsteg driver en transformativ förändring inom redovisning och det är till stor del artificiell intelligens framgång som leder till att redovisningsbranschen går igenom denna framgång (Kommunuri, 2022). Redovisningssystem har övergått från att använda pappersjournaler till att bli datorbaserade när datorerna blev vanliga. Dock har många av dessa system endast blivit digitala versioner där datorerna agerar som bättre pappershanterare eller räknemaskiner. Detta har lett till att många redovisningsdatabaser är fyllda med begränsad information om specifika transaktioner och inte uppfyller behoven hos de som tar beslut. Idag är redovisningsarbete inte längre begränsat till penna och papper utan datorer används brett. Många företag har svårt att hantera viktiga händelser eftersom de inte upptäcks i arbetsflödesdata och beslutsfattare informeras inte. Att upptäcka händelser är en kritisk faktor för företagsprocesser (Moudud-UI-Huq, 2014).

För att lösa detta föreslås att integrera artificiell intelligens (AI) i redovisningsdatabaser för att skapa system som är bättre på att hantera problem som traditionella system har (Moudud-UI-Huq, 2014). En av de delarna inom redovisning som är mest passande för införing av AI är bokföring. Bokföringsarbetet är rutinmässigt, tidskrävande och är den delen i redovisningsarbetet som är mest passande för automatisering av AI. Logiken med dubbel bokföringssystemet, vilket innehåller debet och kredit-sidan, gör det möjligt för specifika kodningar av redovisningsposter. Detta gör att komplicerade affärstransaktioner kan brytas ned, sedan beskrivas i redovisningstermer och registreras i huvudböckerna (Stancheva- Todorova, 2017). Genom att använda maskininlärning vilket är en underkategori av AI, som har teknologin att lära ny information för att arbeta, förbättras och därmed utföra processer bättre, kan systemet lära vilka konton som används mest frekvent vid en viss typ av bokföring. Efter detta kommer den kunna ge förslag till vilka konton som ska användas. Det är både tids- och kostnadseffektivt samt minskar risken för mänskliga fel och ökar noggrannheten (Stancheva- Todorova, 2017). AI teknologi utvecklas ständigt, exempelvis kan maskininlärning teknologi konstant lära och optimera arbetsprocesser över tid, vilket kan resultera i effektivare och optimerade redovisningsprocesser. AI kan även upptäcka mönster och avvikelser i bokföringsdata som kanske inte är uppenbara för en människa, vilket gör det möjligt att snabbare och mer effektivt identifiera oegentligheter eller potentiella risker. Exempelvis kan mänsklig

prestation leda till både avsiktliga och oavsiktliga fel, vilket i sin tur kan få konsekvenser för företagets externa samt interna redovisningar (Petkov, 2020).

24sevenoffice (2024) förklarar hur effektiv AI teknologin inom bokföring är och nämner att den kan jämföras med OCR- teknologi som även den är väldigt avancerad. Optical Character Recognition (OCR) används för att omvandla alla typer av bilder som innehåller skriftlig text till maskinläsbara textdata. På så sätt kan grunddata på en faktura läsas och tolkas, som exempelvis fakturadatum, belopp och bankkontonummer. Genom att införa AI kommer den utöver detta även kunna läsa och tolka särskild information som en programvara och därmed tolka fakturan på samma sätt som en människa.

Genom artificiell intelligens och specifikt maskininlärning kan ett bokföringsprogram lära sig kunskap av tidigare data och därmed förutspå information samt ge förslag baserat på historiska data. Träffsäkerheten hos maskinen blir bättre när den får mer tid och när den får mer data att bearbeta. Detta kan innebära en säkrare och smidigare arbetsprocess där risken att bokföra fel minskar markant (Bjorn Lunden, 2023).

Eftersom AI går igenom en sådan framgång finns det en studie gjord av University of Oxford att 95% av redovisningskonsulter har en risk att förlora jobb på grund av sådana maskiner kan ta över deras uppgifter (Hasan, 2022). Däremot står det även i samma studie att det förutspås en ökning av nya jobb i branschen medan en borttagning av andra. Det betyder att Artificiell intelligens kommer göra redovisningsyrket mer effektivt och smidigt genom att ta över jobbiga och långdragna uppgifter från personalen (Mohammad, Hamad, Borgi, Thu, Sial & Alhadidi, 2020). Införande av artificiell intelligens i bokföring kan leda till att människor förlorar jobb av flera skäl. För det första automatiserar AI-system många rutinuppgifter, vilket gör traditionella administrativa och repetitiva uppgifter mindre relevanta för en redovisningskonsult och minskar arbetskraften. Dessutom kan artificiell intelligens göra redovisningsprocesser mer effektiva och snabbare, vilket minskar behovet av mänsklig arbetskraft och ger kostnadsbesparingar för företag. Ökad produktivitet och effektivitet kan också innebära att företag bestämmer att minska personalstyrkan för att förbättra vinstmarginalerna. Även kan införandet av AI innebära omstrukturering av jobb, vilket kan leda till att befintliga anställda inte längre har viktiga roller

eller färdigheter och förlorar jobben om de inte kan anpassa till förändringarna. Att tillämpa AI på redovisning i allmänhet kan orsaka förluster och utslitning, även om det också kan skapa nya jobbomöjligheter inom utveckling och hantering av AI-system (Boritz & Stratopoulos, 2023).

De valda artiklarna som ligger till grund för den tidigare forskningen bidrar till relevant information för arbetet samt till ökad kunskap om ämnet. Detta arbete är av kvalitativ karaktär där intervjuer genomförs, och artiklar som är referensgranskade utgör en viktig bas för forskningen. De relevanta studierna som har identifierats har varierande undersökningsländer, vilket gör att möjligheten finns att utöka omfattningen av studier kring införande av AI inom redovisning i Sverige, vilket beaktas i denna studie.

1.2. Syfte och Frågeställningar

Syftet med denna studie är att förklara och skapa förståelse hur införande av AI teknologi kan påverka svenska redovisningskonsulters arbete med att göra bokföring. För att lyckas forska inom detta ämne behövs först frågeställningarna besvaras och på så vis finns det en bas att utgå från för att forska vidare med studien. Den första frågeställningen är **“På vilket sätt kan AI eventuellt användas inom databaserad bokföring?”** och den andra frågeställningen är **“Vilka fördelar och nackdelar vid införande av AI i databaserad svensk bokföring kan finnas?”** Anledningen till att ha två olika frågeställningar är för att kunna få en mättnad av information för att kunna uppnå studiens syfte.

1.3. Avgränsning

Studien kommer avgränsas genom att fokusera på redovisningsbyråer och redovisningskonsulternas arbete med AI teknologi och hur AI kan påverka genomförandet av redovisning. Det kommer även tilläggas svar från en revisor för varierande perspektiv om ämnet. Därutöver ska vilka fördelar och nackdelar som kan uppkomma med införing av AI redas ut. Uppsatsen genomförs under vårterminen 2024 vilket avgränsas mellan vecka 13 och 22.

1.4. Uppsatsens fortsatta disposition

Här presenteras studiens disposition för att visa vad de olika kapitlen handlar om. För att klargöra dispositionen samt visa koppling mellan kapitlen, illustreras det med tabell 1. Uppsatsens bilagor och källförteckning framförs i slutet av arbetet.

Kapitel metod	2	I detta avsnitt förklaras forskningsstrategi för studien och det motiveras vilken forskningsmetod som används för datainsamlingen. Utöver detta beskrivs informationssökning, analysmetod, val av företag och respondenter samt diskuteras etiska aspekter, trovärdighet, metodkritik och metoddiskussion.
Kapitel Teori	3	I detta avsnitt beskrivs viktig referensram för att skapa förståelse för läsaren om studiens ämne som Artificiell Intelligens och redovisning, även teorier och begrepp beskrivs vilket används för studien.
Kapitel Empiri	4	I denna del görs empirin och genomförs intervjuer, genom att samla in information och data från respondenter.
Kapitel analys och resultat	5	I detta avsnitt analyseras tidigare forskning och teorier med den insamlade empirin. Även dras ett resultat av hela studien.

Tabell 1: Studiens disposition

Målet med tabell 1 är att ge en klar och logisk vägledning genom studiens olika delar. Genom att dela uppsatsen med fem olika delar kan det underlätta för läsaren att få en tydlig översikt över hur studien är uppbyggd och hur varje del bidrar till det övergripande syftet. Denna utformade disposition underlättar inte bara för läsare att följa med i argumentationen utan skapar också en grund för att dra välunderbyggda slutsatser.

2. Metod

I detta avsnitt beskrivs forskningsstrategi för studien och det motiveras vilken forskningsmetod som används för datainsamlingen. Utöver detta beskrivs informationssökning, analysmetod, val av företag och respondenter samt diskuteras etiska aspekter, trovärdighet och metodkritik.

2.1. Forskningsstrategi och Forskningsmetod

För att granska hur införing av AI teknologi kan påverka redovisningskonsulters arbete samt redovisningsbyråer, utfördes en kvalitativ forskningsmetod genom intervjuer med redovisningskonsulter. En kvalitativ metod ger en djupare förståelse av redovisningskonsulters arbete med redovisning och AI teknologi. I kombination med detta ingår studien med tidigare forskning och teorier som Institutionell teori samt Transaktionskostnadsteori vilket utgör det teoretiska ramverket. Det teoretiska ramverket sammanflätas med den kvalitativa informationen i form av intervjuer, vilket ger en komplexare och mer djupgående syn av den påverkan som AI teknologi har på redovisningskonsulternas arbete. Därmed är studien av deduktiv karaktär.

Studien varierar mellan nivåer där anställdas åsikter, erfarenheter och kunskaper undersöktes genom intervjuer och i en annan nivå där redovisningsbranschen som helhet undersöktes genom tidigare litteratur och forskning som har identifierats. Studien är baserad på ett målstyrt urval vilket grundar sig i att välja respondenter som är relevanta för studiens syfte och frågeställning (Bryman & Bell, 2017).

Den empiriska data samlas in genom att tillämpa semistrukturerade intervjuer med förutbestämda frågor och öppna frågor vilket skapar möjligheten att få mer detaljerade svar från respondenterna. Viktiga frågor tas fram i intervjun vilket skapar möjligheten att även ställa följdfrågor för att få mer djupgående svar, och på det viset få in ny information som förmodligen inte hade kunnat vara tillgängligt om det inte skulle vara en semistrukturerad intervju (Bryman & Bell, 2017). Denna metod passar bra med i denna studie eftersom det skapar möjlighet att ställa mer direkta och precisa frågor gällande AI och redovisning för att få detaljerade svar. Detta kan uppfyllas utan att behöva låsa respondentens svar utifrån en strikt intervjuguide eftersom hur väsentligt det är att skapa utrymme för följdfrågor. Detta är en stor fördel med semistrukturerade intervjuer och det ger

möjligheten att leda samtalet åt rätt riktning om respondenten börjar gå in i ämnen som kanske inte är relaterade till studiens område (Bryman & Bell, 2017).

2.2. Urval av företag och respondenterna

Företagen för studien är redovisningsbyråer som erbjuder olika tjänster relaterade till bokföring och redovisning. Redovisning innefattar inte bara den löpande bokföringen utan även bokslut, årsredovisningar och deklARATIONER. Företagen kan hjälpa kunderna med allt från vanlig bokföring, som att hantera moms, arbetsgivaravgifter och löner, till att ta fram årsredovisningar, göra bokslut och fylla i deklARATIONER. Vissa företag har specialkunskap inom områden som koncernredovisning, företagsrådgivning eller affärsutveckling. Allt arbete i företaget måste följa god redovisningssed, vilket innebär att redovisningen ska följas enligt lagar, rekommendationer och vedertagen praxis (Fortnox AB, 2024).

Respondenterna till intervjuer är utvalda baserade på studiens huvudområde. Deltagarna är redovisningskonsulter och även redovisningsbyråer i Sverige som har erfarenheter inom redovisning och AI. Val av redovisningsbyråer sker slumpmässigt och kontaktas via LinkedIn, email och telefon som hittas via deras hemsidor. Alla redovisningskonsulter som väljs för studien arbetar i redovisningsbyråer. Redovisningskonsulter väljs för studien eftersom dessa personer arbetar med löpande bokföring och detta passar in med tidigare forskning vilket förklarar om införande av AI teknologi inom bokföring. Redovisningskonsulter väljs även för studiens syfte vilket är att förklara och skapa förståelse hur införande av AI teknologi kan påverka svenska redovisningskonsulters arbete med att göra svensk bokföring. Det kommer tilläggas en revisor i studien för att bidra med ett varierande perspektiv om AI teknologins påverkan inom redovisning. En revisor kan ge ytterligare information angående hur redovisningsbyråer påverkas av införande av AI teknologi eftersom revisorer arbetar med väsentliga uppgifter för redovisningsbyråer. Detta betyder att revisorer har mer övergripande erfarenheter om AI teknologins påverkan på redovisningsbyråer vilket redovisningskonsulter möjligtvis inte kan bidra med, och detta är gynnsamt för studien.

Respondenterna i studien rekryteras genom en kombination av snöbolls- och kriteriestyrt urval. Bryman och Bell (2017) påpekar att kriteriestyrt urval är användbart vid analysering där

respondenterna väljs ut beroende på de kriterium som studien har. Vilket studiens syfte är att förklara hur införandet av AI teknologi kan påverka svenska redovisningskonsulters arbete med att göra bokföring. Detta betyder att studiens deltagare ska vara redovisningskonsulter och åtminstone jobbar i en redovisningsbyrå samt en revisor. Studiens grupp har kontaktat 121 personer via LinkedIn och 25 personer via email samt 18 personer via telefon men till sist har studien endast 8 personer att intervjua, 7 av respondenterna är redovisningskonsulter medan 1 respondent är revisor.

Därefter är ett snöbollsurval en metod där forskaren först väljer en mindre grupp människor som är relevanta för forskningsfrågor. Sedan ber dessa individer om att rekommendera andra personer som har erfarenhet eller egenskaper som är relevanta för forskningen. De rekommenderade personerna föreslår ytterligare personer, och processen fortsätter på så vis (Bryman och Bell, 2017).

2.3. Intervjuguide

Funktionen för intervjuguiden handlar om att se till att varje intervju följer ett liknande mönster och struktur fast med en möjlighet för ytterligare information från respondenter på grund av den semistrukturerade uppbyggnaden. Bryman & Bell (2017) förklarar att intervjuguiden baseras på att det utgår från en lista med frågor som forskaren tänker ta reda på. Intervjuaren har därmed friheten att inkludera alla frågor som anses vara nödvändiga för studien. Under själva intervjun är det viktigt att framhäva de betydande faktorerna och ta reda på forskningsfältet som väljs för studien, frågor som eventuellt uppstår spontant kan vara till bra nytta så länge själva fokuset kvarstår på det valda ämnet.

Intervjuguiden som är konstruerat användes i datainsamlingen för denna studie. Syftet med en semistrukturerad intervju, vilket ger potential att ställa fler frågor än planerat, är att uppmuntra respondenterna att berätta mer djupgående vad de tycker om AI inom redovisning och vilken påverkan den har på deras arbete.

2.4. Genomförande av intervjuer

Det första steget som tas inför datainsamlingen börjar med att söka fram företag som passar in i studiens kriterier vilket är medelstora samt stora företag. Efter denna steg letas fram kontaktuppgifter från företagets hemsida samt kontaktpersoner som har den titel och erfarenhet

som passar in i studiens kriterier. Dessa personer hittas från företagets hemsidor samt LinkedIn. Efter detta kontaktas redovisningskonsulter genom e-post och meddelande i LinkedIn. Det är inte enkelt att få kontakt med personer som vill delta på intervjuer och därför kontaktas vissa personer genom både telefon och e-post innan de väljer att delta i intervjun. Syftet med studiens intervju förklaras redan vid första kontakten, därefter får de besluta om de vill delta på intervjun eller inte. Efteråt skickas en överblick av frågorna ut i förväg för att respondenterna ska förstå bättre vad intervjun handlar om samt förklaras att ytterligare frågor kan komma upp eftersom studien följer en semistrukturerad intervju. Detta ska i sin tur bidra med mer konkreta samt specifika svar för att därmed få mer djupgående och komplexa förklaringar om införing av AI inom redovisning och vilken påverkan den har.

Det är smidigast och mest tidseffektivt att genomföra intervjuerna digitalt, vilket är något som de flesta respondenterna även föredrar. Intervjuerna sedan genomförs genom Teams, Zoom, telefon och även på plats, beroende på vilket som är lämpligast för respondenterna. Intervjuerna genomförs mellan den 19 april och 6 maj 2024 och intervjuerna varar mellan 30 och 60 minuter. Detta anses vara en bra mängd tid för att få fram tillräckligt med information för studiens syfte samt vara en acceptabel mängd tid för transkribering.

Intervjuerna följer efter intervjuguiden, se bilaga 2, och varje intervju startar med att låta respondenten presentera sig själv, berätta om yrkesroll, erfarenheter inom redovisning samt arbetsuppgifter i företaget de jobbar inom. Det är viktigt för studiens syfte att respondenten har en bra insyn i företagets redovisningsprocess. Efter detta går intervjun efter intervjuguiden och följdfrågor ställs när det är lämpligast för att kunna få ännu mer information samt en djupare förståelse om hur de arbetar med AI inom redovisning, vilken påverkan den har gett deras arbete samt fördelar och nackdelar som har kommit med det. Det är även viktigt att fråga respondenterna om tillåtelse att spela in intervjun för att kunna transkribera intervjuerna och analysera i textformat. Enligt Bryman & Bell (2017) finns det fördelar med att transkribera intervjuer, en anledning är att det underlättar analysen av intervjuerna och att det minskar risken att missa viktig information samt det gör det möjligt att gå igenom intervjuerna flera gånger vid senare tillfällen.

2.5. Analysmetod

I denna studie använder det tematisk analytiskt verktyg med deduktiv ansats för att analysera det empiriska materialet. Huvudsakligen handlar en tematisk analys om att söka efter teman och mönster i datamaterialet på olika sätt (Alvinus, Borglund & Larsson, 2023). Denna forskning genomför intervjuer för att samla in data och sedan analyseras materialet. Med deduktiv ansats innebär det att kodning och tema utveckling är teoristyrd, vilket innebär att den styrs av befintliga teorier, koncept eller idéer. Uttagna teorier bryts ner i ett antal indikatorer som sedan testas i det insamlade empiriska materialet (Alvinus et al., 2023). Denna studie använder tidigare vetenskapliga artiklar för att stödja analysen.

2.6. Informationssökning

För att få ett adekvat svar på frågeställningen består denna studie av både tidigare forskning som har identifierats och intervjuundersökning. Den förstnämnda blir till det teoretiska ramverket. Genom att kombinera den kvalitativa informationen som består av intervjuundersökningar tillsammans med studier från forskningslitteratur, ska detta ge en komplexare och mer djupgående syn på hur införande av AI teknologi kan påverka arbetet inom redovisning. Det grundläggande syftet med att använda tidigare forskning är att klargöra vad som redan är känt och även reda ut vilka koncept samt teorier som är relevanta. Litteraturen och forskningen tas fram genom sökningar på databasen Business Source Premier och sökverktygen Google Scholar. För att hitta relevanta artiklar söks nyckelord som exempelvis “Artificial Intelligence”, “Accounting”, “Machine Learning” och “Accountant”. Genom de nyckelorden som söks efter ska det leda till artiklar som är relevanta inom forskning av AI och hur det kan påverka redovisning, efter detta avgränsas sökningen till endast “peer reviewed” artiklar. Nyckelorden ger ett stort urval av artiklar vilket väljs ut nio artiklar som är relevanta och kan besvara syftet och frågeställningen. Titlar väljs ut beroende på hur relevanta de verkar till det berörda ämnet och sedan läser artiklarnas abstract för att kunna besluta relevansen till studien. Urvalet av forskningarna utifrån abstract baseras på hur väl det kan bidra med att uppnå studiens syfte. Studier exkluderas om de inte har tillräckligt med relevant information.

2.7. Trovärdighet

Enligt Bryman & Bell (2017) trovärdighet består av fyra kriterier och detta är tillförlighet, överförbarhet, pålitlighet och konfirmering. Tillförlitlighet i studien är av central betydelse, i studien används kvalitativ forskningsmetod för att erhålla djupgående förståelse för hur svenska redovisningskonsulters arbete påverkas av införing av AI-teknologi. För att skapa en tillförlitlighet i studiens resultat ska skickas en transkriberingsrapport till varje respondenter. Detta är på grund av att forskningsgruppen ska få en bekräftelse från respondenterna att resultaten är verkligt och på riktigt sätt (Bryman & Bell, 2017).

I en kvalitativ studie är fokuset på att studera en mindre grupp respondenter för att få en djup insikt i ett ämne, till skillnad från kvantitativa studier som handlar om att studera fler respondenter för en bredare insikt om ett ämne. Överförbarhet inom en kvalitativ studie avser förmågan att generalisera forskningsresultaten till andra studier eller populationer än de som har studerats. Forskare är intresserade av att förstå likheter och skillnader mellan den studerade gruppen och andra relevanta grupper (Bryman & Bell, 2017). För att öka överförbarheten i denna studie är det viktigt att noggrant beskriva forskningsmetoden, användning av urvalsmetoder samt hur relevant resultatet kan vara för andra sammanhang.

När det gäller pålitligheten i studien ska formulering av forskningsfrågor och val av undersöknings personer baseras på studiens syfte och frågeställningarna. Studien genomför intervjuer och under intervjuerna utförs fältanteckningar av forskningsgruppen och även spelas in för att inte missa någon viktig information som respondenterna medger (Bryman & Bell, 2017). I denna forskning ska forskningsgruppen agera i god tro och forskningsgruppen ska inse att det inte går ha fullständig objektivitet i samhällelig forskning när det kommer till konfirmeringen. Därför ska forskningsgruppen inte beblanda personliga åsikter eller teoretiska inriktningar som påverkar studiens resultat (Bryman & Bell, 2017). För att kunna hantera detta använder studien vetenskapliga artiklar och forskningsfrågor samt intervjuguiden av studien opponeras av både andra studenter och handledaren genom hela forskningsprocessen.

2.8. Etiska aspekter

När det kommer till etiska aspekterna av studien följer forskningsgruppen etiska forskningsprinciperna (Bryman & Bell, 2017). En kvalitativ undersökning som är baserad på intervjuer bör följa de fem etiska principerna (Bryman & Bell, 2017). De fem principerna är: samtyckeskrauet, Konfidentiells krauet, anonymitetskrauet, nyttjandeskrauet och informationskrauet.

Samtyckeskrauet: Detta kommer uppfyllas genom att tydligt informera deltagarna att denna studie kommer bara användas i forskningssyftet. Eventuella risker, osäkerhet, problem och informations tydlighet kommer att förklaras innan deltagarna ska gå med i studien, eftersom det är frivilligt att delta. För att vara säkert ska deltagarna även få genomföra en samtyckeblankett (Bryman & Bell, 2017). Samtyckesblankett skickas via mejl till respondenterna innan intervjuer och där förklaras tydligt att intervjun kommer spelas in och transkriberas av forskningsgruppen. Inspelning är även frivilligt och om respondenterna inte vill att intervjun ska spelas in då görs inte det.

Konfidentiells krauet: Deltagarnas personliga information kommer att läggas i åtanke för att uppfylla detta, när deltagarna ger någon viktig information antingen om deras personliga sida eller företagets sida ska dessa vara skyddade samt att de ska vara medvetna att det är skyddat. De etiska principerna för forskning följs noggrant för att säkra deltagarnas integritet och välbefinnande (Bryman & Bell, 2017). I denna studie är det viktigt att skydda dem informationer som anges från respondenter och företag. Därför kommer forskningsgruppen förklara tydligt för respondenterna att information och material som samlas in i studien kommer att endast behandlas av forskningsgruppen, högskolans handledare och professorer.

Nyttjandeskrauet: Respondenterna kommer få klargörande vad syftet med denna undersökning är och att resultatet endast kommer att användas i forskningssyften (Bryman & Bell, 2017). Informationen kommer att användas bara i forskningssyfte och kommer att raderas när studien är klar. Exempelvis kommer ljudinspelningarna från intervjuerna raderas direkt efter transkribering, eftersom det inte har någon nytta efteråt.

Anonymitetskrauet: Anonymitetskrauet kommer uppfyllas om respondenterna erbjuds att vara anonyma i studien. Varje respondent i denna studie tillfrågas om personerna eller företagen önskar att vara anonyma eller inte. Detta är en viktig del i studien för att skydda respondenternas identitet och företag eller annan känslig information som skulle kunna avslöjas (Bryman & Bell, 2017).

Informationskravet: När det kommer till informationskravet ska respondenterna bli förklarade om vad syftet är med denna undersökning och hur informationen behandlas i studien. Respondenterna kommer även få ett informationsblad som beskriver allt om studien och de svåra begreppen så att det ska bli lättare för deltagarna att förstå och vara beredda inför intervjun (Bryman & Bell, 2017). I denna studie är det viktigt att respondenterna blir informerade om studien och studiens syfte. Därför skickas en informationsblankett och en samtyckesblankett via mejl till varje respondent innan intervjuerna, och även frågas de före intervjuerna om det finns någon oklarhet med informationsblanketten eller samtyckesblanketten.

3. Referensram

Detta kapitel består av referensramen vilket ligger till grund för att analysera empirin samt för att kunna besvara frågeställningarna. Kapitlet innehåller en Praktisk referensram, Teoretisk referensram, Tidigare forskning, Teoretisk modell, Undersökningsmodell. 3.1 Praktisk referensram.

3.1. Praktisk referensram

I denna del av studien förklaras Artificiell Intelligens, redovisningskonsulter, redovisningsprocessen. Målet med att beskriva dessa är för att ge läsaren god förståelse för de viktiga termer som studien handlar om samt ge studien en stark grund för resterande delar av studien.

3.1.1. Vad är Artificiell Intelligens?

Artificiell intelligens, även kallad AI är en samlingsterm som täcker flera olika teknologier. AI är förmågan hos datorprogram och robotar att efterlikna mänskliga kognitiva funktioner, inom dessa finns det maskininläring (Machine Learning), naturlig språkbehandling (Natural Language Processing, NLP), djup maskininläring (Deep Learning) och språkigenkänning (Speech Recognition). Alla dessa är teknologier som anses som underkategorier för AI och kan även ha egna underkategorier (Patrick, 2020).

Det finns däremot två viktiga kategorier för AI som kallas för Generell AI (Artificial General Intelligence, AGI) och Snäv AI (Narrow Artificial Intelligence, NAI). Generell AI har stora likheter med människans intelligens på det viset att den klarar av att utföra alla intellektuella uppgifter som en människa kan klara av. Exempelvis kan den ta nytta av tidigare erfarenheter och kunskaper i nya situationer och resonemang, vara kreativ samt fatta egna beslut. En sådan maskin skulle kunna klara av alla uppgifter själv utan mänsklig hjälp samt utvecklas och förbättras av sig själv. Denna typ av AI teknologi finns dock inte än i verkligheten men enbart i filmer och serier. Däremot Snäv AI används över hela världen idag och det är teknologi som är skapad för att endast klara av en specifik uppgift inom ett snävt avgränsat område. Snäv AI klarar dock inte av att använda tidigare erfarenheter och kunskaper för att utföra uppgifter inom ett annat område. All AI

som används idag hamnar inom kategorin Snäv AI. Det finns även underkategorier för Snäv AI som nämns nedan (Patrick, 2020).

3.1.2. Underkategorier av Artificiell Intelligens

Maskininlärning går ut på att på att träna ett datorprogram till att klara en viss uppgift genom att tillhandahålla träningsdata samt korrigera eller verifiera resultatet. Ett exempel av maskininlärning är rekommendationer som människor kan få på sidor som Netflix och Spotify. Rekommendationerna är en specifik förutsägelse skapad av maskinen, baserat på data som den har fått av kundens vanor och även från andra liknande kunder (Patrick, 2020).

Djup maskininlärning är en underkategori och en avancerad form av maskininlärning. Den är inspirerad av den mänskliga hjärnan och handlar om kortfattat att datorprogrammet kan själv utveckla program och algoritmer för att lära sig analysera och lösa problem. Djupmaskininlärning gör det möjligt för maskiner att klara av olika uppgifter med liten mänsklig hjälp (Patrick, 2020).

En annan ytterst viktig del av AI-teknologi är språkigenkänning som handlar om processen där teknologin kan "höra" ord och sedan omvandla de till textformat. Denna AI teknologi används när personer exempelvis talar till sin telefon och orden omvandlas direkt till text på skärmen (Patrick, 2020).

Ett annat område inom AI är naturlig språkbehandling som handlar om AI teknologi som kan lyssna och förstå ord tillräckligt mycket för att sedan ge ett korrekt svar tillbaka. Exempelvis Google Home, Apples Siri, Amazons Alexa och Microsofts Cortana kan höra och förstå ord för att sedan svara tillbaka samt utföra kommandon korrekt (Patrick, 2020).

3.1.3. Redovisningskonsulter

En redovisningskonsult arbetar med att hjälpa företag med delar eller hela företagets ekonomi, genom exempelvis årsredovisning, bokföring, arbetsgivardeklaration, inkomstdeklaration, moms, årsbokslut, koncernredovisning och även tillfällig resursförstärkning. De är tjänsteleverantörer som erbjuder företagsekonomisk rådgivning samt stöd och arbetar med att tolka och analysera företagsinformation för att kunna omvandla det till ett beslutsunderlag. De kan även hjälpa med rådgivning genom exempelvis uppsättning av system och rutiner, beräkna utdelning, budget och prognoser avseende resultat och likviditet, kassaflödesanalyser och hållbarhetsfrågor (FAR, u.å.).

Anledningarna till att behöva anlita en redovisningskonsult kan bero på när det internt saknas tid eller kunskap för att kunna hantera hela eller delar av företagets ekonomifunktion, däremot finns det inte några lagstadgade krav på att ha en redovisningskonsult. Det är vanligt att personer som inte har en formell utbildning kan kalla sig för redovisningskonsult, vilket kan medföra osäkerhet bland potentiella kunder. Därför är det väsentligt att anlita en auktoriserad redovisningskonsult. Auktoriseringen innebär en stark kvalitetsstämpel (FAR, u.å.).

3.1.4. Redovisningsprocessen

En möjlig definition av redovisning kan vara aktiviteten att registrera transaktioner och omständigheter, kompletterat med ytterligare information, för att kunna göra en sammanställning i finansiella rapporter. Redovisningsprocessen kan delas in i fyra olika steg nämligen transaktioner och ekonomiska omständigheter, bokföring, periodisering och bokslutsarbete och rapportering (Marton, Sandell & Stockenstrand, 2020). Transaktioner sker konstant inom företag och det utgörs av anskaffning och avyttring av resurser och betalningar kopplade till fordringar samt skulder. Det kan vanligtvis beskrivas som ett ekonomiskt flöde med inbetalningar, utbetalningar, samt överföringar. Det finns även existerande omständigheter i företag, vilket följer av tidigare transaktioner, exempelvis kan det vara ett företag som äger tillgångar eller att företaget har skulder till externa intressenter (Marton et al., 2020).

Bokföring, vilket är nästa steg i redovisningsprocessen, är där transaktionerna som beskrivs ovan fångas upp i ett redovisningssystem, detta betyder att de systematiskt noteras. Det är i denna steg där det sker en klassificering genom att liknande transaktioner och omständigheter samlas i olika konton (Marton et al., 2020).

Bokföringen brukar avslutas periodvis med ett bokslutsarbete. Det handlar om periodisering, vilket betyder att göra om inköp och försäljning av resurser till utförda prestationer och förbrukade resurser för just den aktuella perioden. Detta brukar bero på att allt inköp och försäljning inte förbrukas just den aktuella perioden. Utöver detta handlar bokslutsarbetet om att upprätta finansiella rapporter som resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys (Marton et al., 2020).

Det sista steget i redovisningsprocessen är rapportering. Företag ska rapportera och kommunicera in årsredovisningen till intressenter efter bokslutet. Syftet är att det ska minska

informationsasymmetrin, vilket betyder att förhindra att en av parterna i en transaktion har tillgång till mer information än andra (Marton et al., 2020). Denna kommunikation sker genom olika slags rapporter, den vanligaste formen av rapportering är årsredovisning vilket innehåller den periodiserade informationen i balans- och resultaträkningarna. Det finns även kompletterande information i form av kassaflödesanalys, eget kapital-rapport, noter och förvaltningsberättelse (Marton et al., 2020).

Figur 1 Redovisningsprocessens 4 steg

Syften med figur 1 är att visa hur redovisningsprocessen är uppbyggd. Redovisningsprocessen delas i fyra delar. Det börjar med transaktioner och omständigheter och slutar med steg 4 rapporteringen, som det visas i figuren 1.

3.2. Teoretisk referensram

I denna studie finns en teoretisk referensram som baseras av de tidigare forskning och teorier, nämligen Införande av Artificiell Intelligens inom redovisning, Artificiell Intelligens inom bokföringsprocessen, Artificiell Intelligens inom redovisningsprocessen, Institutionell teori, Transaktionskostnadsteori, Teoretisk modell, Undersökningsmodell och A priormodell.

3.2.1. Institutionell teori

Institutionell teori beskriver varför företag inom ett specifikt område eller fält, verkar anta homogent beteende och struktur. Detta fenomen beskrivs som isomorfism, vilket innebär att företag inom samma industri över tiden blir alltmer lika i funktion och struktur. Isomorfism kan därför betraktas som processen genom vilken ett företag anpassar sig på ett sätt som liknar andra inom samma industri av två olika anledningar, i ena sidan är på grund av liknande yttre förhållanden och å andra sidan är det som en effekt av en gemensam branschpopulation (Hartwig, 2018).

Tvingande isomorfism uppstår när företag tvingas följa lagar, regler och formella/informella krav från myndigheter eller andra reglerande organ. Detta leder oftast till att ett företag härmar varandra

för att undvika straff och kunna uppfylla kraven inom samma industri som det andra (Hartwig, 2018).

Normativ Isomorfism är en reflektion över påverkan som medlemskap i professionella nätverk och delad utbildningsbakgrund kan ha på normer, värderingar och tänkesätt som påverkar beteenden och arbetsmetoder som tillämpas av individer inom definierade fält. Detta tenderar att skapa ett institutionaliserat sätt att tänka och agera inom industrin, vilket leder till en konvergens av företag inom branschen som i processen minskar variationerna och skillnaderna (Hartwig, 2018).

Å andra sidan innebär imiterande isomorfism att företag i en bransch kopierar varandra av konkurrensskäl eller för att utnyttja metoder och strategier som tidigare har lett till framgång. Det kan också fungera som ett sätt att inte framstå som annorlunda jämfört med andra aktörer på marknaden och i stället följa normen för att inte avvika från en viss standard eller konvention inom den industrin (Hartwig, 2018).

Institutionella faktorer blir på det viset relevanta med tanke på införande av AI-teknologi inom redovisningsbranschen. En av de viktiga mekanismerna inom institutionell teori som är relevant, isomorfism, används för att förklara varför företag inom samma bransch över tid har en tendens att uppvisa homogent beteende och struktur. I detta ljus innebär därför denna studie att redovisningskonsulter och redovisningsbyråer skulle i allt högre grad använda AI-teknologier genom någon form av tvångsmässig, normativ och imiterande isomorfism på grund av de fördelar den teknologin bidrar (Hartwig, 2018).

3.2.2. Transaktionskostnadsteori

Transaktionskostnadsteorin beskriver att teorin anser en transaktion som den mest grundläggande måttenheten och fokuserar även på hur mycket ansträngning, kostnader eller resurser det krävs för att två parter ska genomföra ett utbyte för produkter eller tjänster. Transaktionskostnader förklaras som kostnader utöver kostnaden för produkt eller tjänst som behövs för att genomföra ett utbyte mellan två parter. Denna teori menar att syftet och målet är att minska kostnaderna samt maximera transaktionsprestanda (De Camargo Fiorini et al., 2018)

Bokföring innehåller många och långdragna rutinuppgifter som kan tas hand om av AI teknologi, detta gör att repetitiva uppgifter blir mindre relevanta för en redovisningskonsult och därmed

minskar arbetskraften. Artificiell intelligens kan på det viset göra redovisningsprocesser mer effektiva och snabbare, vilket minskar behovet av mänsklig arbetskraft samt ger kostnadsbesparingar för företag. Eftersom detta kan leda till att produktivitet ökas kan det också innebära att företag bestämmer sig för att minska sin personalstyrka och därmed förbättra vinstmarginalerna (Boritz & Stratopoulos, 2023).

Detta är anledningen till att transaktionskostnadsteorin blir tillämplig i denna studie eftersom redovisningsbyråer säljer en tjänst och deras största kostnader blir därmed personalkostnader. För att de ska kunna minska kostnaderna samt maximera transaktionsprestandan kan det mest effektiva tillvägagångsättet vara att införa AI-system inom repetitiva uppgifter såsom bokföring, detta kommer att spara tid för de, ge möjligheten att minska personalstyrkan samt ha mer tid över för fler kunder än tidigare och på så vis ökar de deras transaktionsprestanda.

3.2.3. Tidigare forskning

I denna del hänvisas det studiens tidigare forskning. Dessa ska skapa grunden samt ökad förståelse för studien när det kommer till AI inom redovisning. Nämligen Införande av Artificiell intelligens inom redovisning, Artificiell intelligens inom bokföringsprocessen, Artificiell intelligens inom redovisningsprocessen och Teoretisk modell.

3.2.4. Införande av Artificiell Intelligens inom redovisning

AI system fungerar genom att tillåta den sammanfoga stora mängder data med hjälp av intelligenta bearbningsalgoritmer, för att den ska genomföra flera uppgifter snabbt på kort tid. Detta gör det möjligt för systemet att lära från mönster eller egenskaper från data den har fått bearbeta. Ju mer data som systemet får bearbeta på desto starkare, kunnigare och mer anpassad blir den till arbetet som den behöver arbeta på (SAS, u.å). API:er, eller applikationsprogrammeringsgränssnitt, är bärbara paket med kod som gör det möjligt att lägga till AI-funktionalitet i befintliga mjukvaror och produkter (SAS, u.å). Det kan enkelt beskrivas som en bro mellan två och fler program, system eller applikationer. Därför kan AP:ier göra det möjligt för två program att kunna kommunicera eller arbeta med varandra (Skatteverket, u.å). På detta vis kan AI-funktionalitet appliceras i exempelvis redovisningssystem och program för smidigare arbete av bokföring. Redovisningsprogrammet Fortnox använder AI för att bokföra fakturor precis samtidigt som de

kommer in i systemet, detta gör bokföring av fakturor smidigare och kräver endast att användaren granskar och godkänner bokföringsförslaget (Fortnox, 2020).

3.2.5. Artificiell Intelligens inom bokföringsprocessen

Bokföring är den mest rutinmässiga och tidskrävande delen i redovisningsarbetet som är mest passande för automatisering av AI. Logiken med dubbel bokföringssystemet, med debet och kredit-sidan, gör det möjligt för specifika kodningar av redovisningsposter. Det gör att komplexa affärstransaktioner kan brytas ned, beskrivas i redovisningstermer och sedan registreras i huvudböckerna (Stancheva- Todorova, 2017). Genom att systemet använder maskininlärning kan den lära vilka konton som används mest vanligast vid en viss typ av bokföring. Efter detta kommer den ge förslag till vilka konton som ska användas. Det är både tidseffektivt och kostnadseffektivt samt minskar risken för mänskliga fel (Stancheva- Todorova, 2017).

Artificiell intelligens inom bokföring har likheter med OCR-teknik, som används för att konvertera bilder som innehåller text till maskinläsbara textdata. AI går ett steg längre och kan tolka vissa data, som exempelvis produktserier och behandla fakturor precis som en människa. En effektiv AI-lösning kan lära sig att tolka fakturor på makro- och mikronivå och anpassa bearbetningen för olika företag. Så snart AI har lärt sig att behandla ett företags fakturor kan de automatiskt skickas för verifiering och betalning (aVizion, 2023).

Med hjälp av AI tolkar och skickas fakturor för attestering åt företaget, vilket minskar behovet av manuell hantering och ökar effektiviteten i företagets ekonomihantering. AI-teknik ger en djupgående förståelse för leverantörer och transaktioner, vilket optimerar hanteringen och gör det möjligt att utnyttja data till fullo för att förbättra affärsbeslut. Med en ständigt uppdaterad redovisning får företaget bättre kontroll över sin ekonomi och underlättar beslutsfattandet. AI kan ta hand om de tråkiga och rutinmässiga uppgifterna åt bokförare, så att bokföraren kan fokusera på strategiska och rådgivande roller som driver företaget framåt (aVizion, 2023).

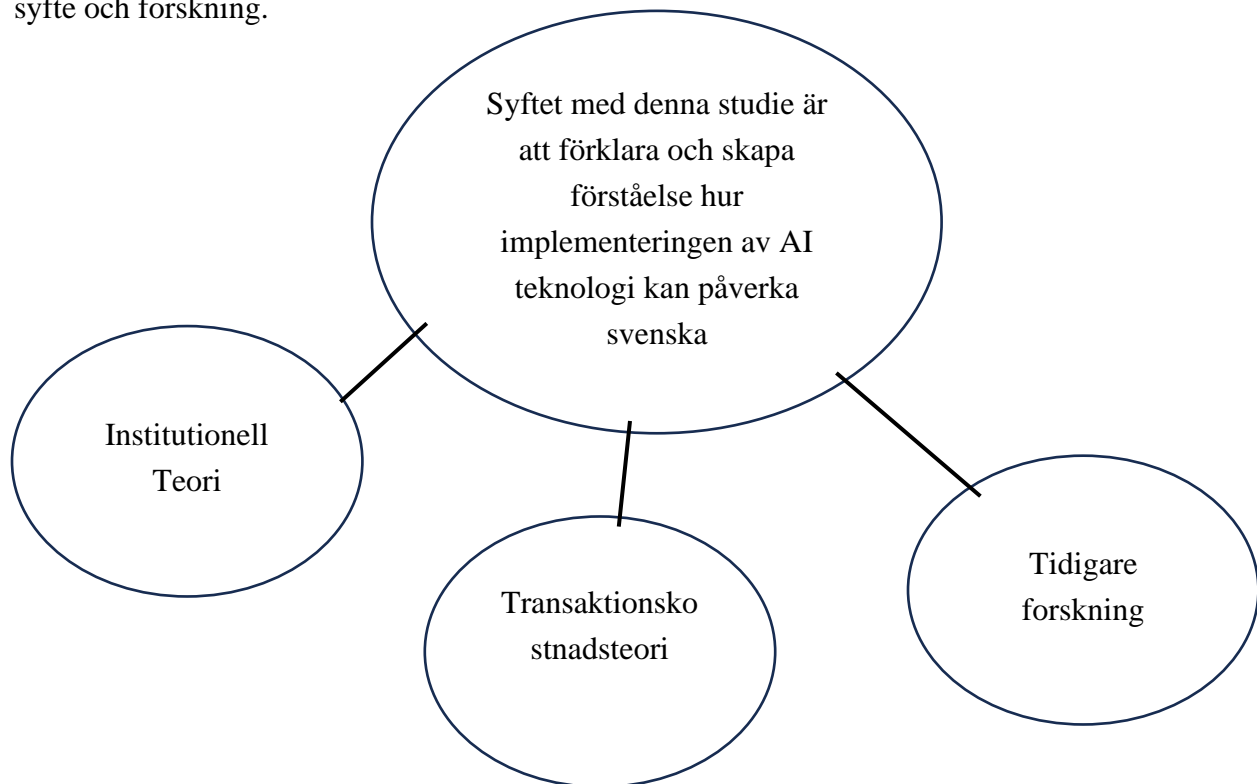
AI teknologi utvecklas konstant, som exempel kan maskininlärning ständigt lära sig och optimera arbetsprocesser över tid, vilket kan resultera i effektivare och optimerade redovisningsprocesser. AI kan lägga märke till mönster och avvikelser i bokföringsdata som kanske inte är uppenbara för en människa, vilket gör det möjligt att snabbare och mer effektivt identifiera oegentligheter eller potentiella risker. Exempelvis kan mänsklig prestation leda till både avsiktliga och oavsiktliga fel,

vilket i sin tur kan få konsekvenser för företagets externa och interna redovisningar (Petkov, 2020). Detta visar att AI kommer göra redovisningsprocessen mer smidigt och effektivt genom att AI tar över jobbiga samt långdragna uppgifter från anställda (Mohammad et al, 2020).

Visma (2024) beskriver AI inom redovisningsprocessen att artificiell intelligens är inget nytt i teknikvärlden, men det ger företaget hela tiden nya verktyg som förändrar spelplanen inom de flesta yrken, inte minst redovisning och bokföring. Människor har sett den snabba utvecklingen av artificiell intelligens under det senaste året, men hittills är informationen om teknikens inverkan på redovisningsbranschen ganska begränsad. Visma använder den senaste AI-initiativ som är AI-assistenten inom e-ekonomin, vilket kan vara exempelvis arbete med fakturor "online". De använder generativ artificiell intelligens där assistenten kan svara på frågor som en supportagent. Det främsta skälet bakom detta initiativ är att kunderna ska kunna få rätt hjälp när de behöver det (Visma, 2024).

3.2.7. Teoretisk modell

I den teoretiska modellen visas syftet med studien i centrum. Efter det finns Tidigare forskning, Transaktionskostnadsteori och Institutionell Teori som ska beskrivas samt tillämpas i studiens syfte och forskning.

Figur 2 : Teoretisk modell med teorier och tidigare forskning

I mitten av figur 2 förklaras syften med studien. Institutionell teori och transaktionskostnadsteorin är för att hjälpa studien. Däremot tidigare forskning är för att visa hur studien förklarar vilken påverkan Artificiell Intelligens har på redovisningskonsulter. Genom att få svar på de olika rutorna i modellen med den insamlade empirin gällande införande av AI inom redovisning, ska detta skapa en förståelse för vilken påverkan AI har på redovisningskonsulters arbete med att göra bokföring samt vilka fördelar och nackdelar det kan skapa.

3.3. Undersökningsmodell

I studien genomförs intervjuer och intervjufrågorna baseras på tidigare forskning och teorier som ska besvara på syftet och frågeställningar i studien. Även görs en modell för intervjufrågorna för att förklara bättre hur kommer intervjuerna att utföras. Där nedan finns förklaringar till vissa av frågorna som kommer att tas under intervjuer och hur dem är kopplade till tidigare forskningar och teorier.

3.3.1. Centrala intervjufrågor

Använder ni någon form av AI i bokföringen? Denna fråga ska identifiera om redovisningskonsulter och redovisningsbyråer använder AI eller inte. Frågan kopplas till institutionell teori för att det ska ge studien en syn på om företag inom samma bransch blir alltmer lika i funktion och struktur eller inte.

Vilken påverkan har AI inom Bokföring? Med denna fråga identifieras faktorer som påverkar AI inom bokföringen. Detta är viktig för studien eftersom då kan studien komma fram till ett resultat mellan insamlade material såsom vilka faktorer har en påverkan med AI inom bokföring och att vilka faktorer inte har någon påverkan med AI inom bokföring. Frågan kan kopplas till transaktionskostnadsteorin för att reda på om hur införandet av AI teknologin påverkar de ekonomiska transaktionskostnader för företagen. Vilket ger studien en bättre bild av faktorer som påverkar AI inom bokföringen.

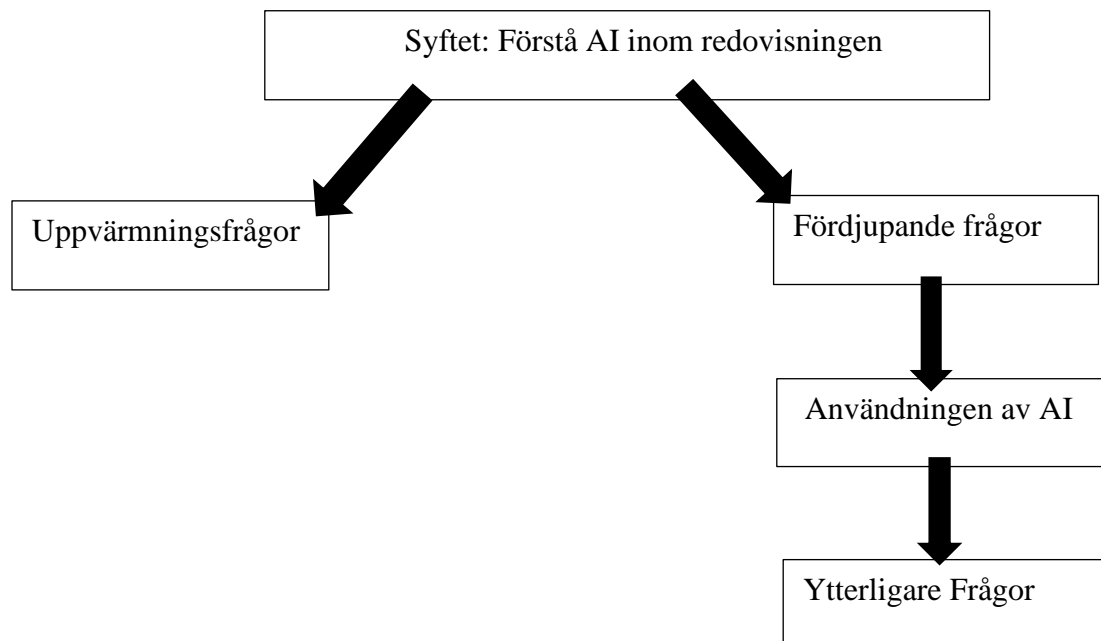
Vilka nackdelar finns det med införing av AI? Denna fråga är viktigt för studien för att få en förklaring till vilka nackdelar det finns med införande av AI. Frågan kan hjälpa studien genom att identifiera nackdelar som AI har om ett företag väljer att införa AI i framtiden. Frågan fick sin inspiration av tidigare forskning.

Vilka fördelar finns det med införande av AI? Denna fråga är viktig för studien för att få en förklaring till vilka fördelar finns med införande av AI. Frågan kan hjälpa studien genom att identifiera fördelar som AI har om ett företag väljer att införa AI i framtiden. Frågan fick sin inspiration av tidigare forskning.

Vilken potentiell användning finns det med AI? Denna fråga är viktig för studien att ta reda på inom vilka delar av redovisningsprocessen kan AI användas. Frågan är kopplade till syftet och frågeställningar för studien.

Vilken påverkan har AI på redovisningskonsulter? Denna fråga är baserad på studiens syfte. Eftersom syftet med denna studie är att förklara och skapa förståelse hur införande av AI teknologi kan påverka svenska redovisningskonsulters arbete med att göra bokföring.

Målet med denna modell är att ge läsaren en fördjupad förståelse för intervjufrågorna. Modellen är strukturerad för att vägleda intervjuerna och utforska olika aspekter av ämnet

Figur 3: A priorimodell för intervjufrågorna

Först inleds intervjun med uppvärmningsfrågor för att etablera en grundläggande förståelse för respondentens bakgrund och nuvarande roll. Dessa inkluderar frågor om respondentens arbetstitel, roll inom företaget samt utbildning och erfarenhet inom redovisning.

Därefter följer fördjupande frågor som syftar till att undersöka respondentens insyn i redovisningsprocessen, vilka delar av processen de arbetar med och deras kunskap om AI. Detta ger en möjlighet att utforska respondentens tankar och erfarenheter relaterade till ämnet.

Efter det utforskas användningen av AI inom redovisningsprocessen, både för dem som använder AI och för dem som inte gör det. Frågor riktade till dem som använder AI inkluderar delar där AI införs, användning inom bokföring och arbetet samt fördelar och nackdelar med AI. Frågor till dem som inte använder AI fokuserar på orsakerna till detta och den potentiella påverkan AI kan ha på arbetet.

Slutligen inkluderas ytterligare frågor för att utforska respondentens användning av redovisningssystem, hantering av AI i systemet, kostnader för införande av AI och eventuellt tidssparande genom AI.

Denna strukturerade undersökningsmodell ger en omfattande och systematisk strategi för att utforska användningen av AI inom redovisningsprocessen och möjliggör en djupgående analys av respondenternas perspektiv och erfarenheter.

4. Empiri

I detta kapitel framställs resultaten av det insamlade informationen från de 8 respondenterna som deltog i studien. Kapitlet börjar med övergripande förklaring om respondenterna, efteråt presenteras resultatet av intervjuerna om vilken påverkan AI-teknologi har på redovisningskonsulter. Kapitlet avslutas med en övergripande sammanfattning av empirin.

4.1. Övergripande om respondenterna

Denna tabell är gjord för att skapa förståelse om studiens respondenter, deras yrkesroll, arbetserfarenhet, samt namn och benämning i studien.

Benämning i studien	Namn	Företag benämning	Yrkesroll	Arbetserfarenhet inom redovisning
Respondent A	Anonym	Företag 1	Auktoriserad revisor	5 år
Respondent B	Anonym	Företag 2	Redovisningskonsult	7 år
Respondent C	Henrik Lundberg	Företag 2	Redovisningskonsult	15 år
Respondent D	Anonym	Företag 3	Redovisningskonsult	3 år
Respondent E	Nathalie Bagger	Företag 4	Auktoriserad redovisningskonsult	13 år
Respondent F	Elin Lindahl	Företag 3	Redovisningskonsult	6 år
Respondent G	Anonym	Företag 5	Redovisningskonsult	2 år
Respondent H	Anonym	Företag 3	Redovisningskonsult	5 mån

Tabell 2: Övergripande om respondenterna

Respondenterna nämns med bokstavsordning, från A till H och är totalt 8 personer. Tre av dessa personer ville att namnen ska användas i studien medan resten ville vara anonyma. Det är fem

olika företag som respondenterna arbetar i. Respondenterna har arbetat inom redovisningsbranschen och i tabell 2 visas även hur lång erfarenhet de har inom redovisning.

4.2. Artificiell intelligens inom redovisning

Frågan ställdes till respondenterna hur de använder AI inom redovisningen i respektive företag. Svaren från respondenterna för denna fråga hade många likheter. De flesta svarade att AI-teknologin finns i systemet Fortnox som tar hand om kundfakturor, leverantörsfakturor, löpande redovisning och redovisningskonsulterna behöver bara se till att alla siffror är korrekt samt godkänna fakturan, vilket systemet kommer skicka vidare till rätt parti.

4.2.1. Definition av AI

Flera av respondenterna gav tydliga förklaringar av vad de anser AI teknologi är för något. Respondent A anser att det är en teknologi som kan lära sig ny information och utifrån det kan personer få uppfattningen att den tänker för sig själv. Den kan även lösa problem från tidigare erfarenheter och kunskaper. Respondent F förklarar definitionen av AI som en digital tjänst som lär sig göra uppgifter och utvecklas ju mer data den får.

“En digital tjänst som lär sig att utföra uppgifter och som utvecklas”. “Den utvecklas allt eftersom den får mer och mer data är väl egentligen så jag skulle definiera tror jag” -

Respondent F

Respondent H nämner att AI är ett dataprogram som kan göra arbetsuppgifter i stället för en människa. Det finns även maskininlärning vilket gör det möjligt för AI att lära mer information och förbättras.

“Det här med maskininlärning som man hör att AI blir liksom bättre, desto flera gånger den gör den typ tränar sig själv skulle jag säga” - Respondent H

Nästa del visar respondenternas varierande svar över hur AI används inom databaserad bokföring. Både citat från respondenter och förklaring av svaren framförs för att skapa tydligare förståelse av innehållet.

4.2.2. AI inom databaserad bokföring

Respondent A beskrev att AI teknologi är något de stöter på bland kunderna. Det kan vara en kund som gjort en order för sitt företag. Det företaget som fått denna order får den direkt i sitt affärssystem och anställda i företaget får samtidigt information att en ny order ska packas och skickas till denna kund som har gjort en beställning. Då skapas även en kundfaktura. Respondent A beskrev efteråt att,

“Någonstans i den här processen av flödena kan det finnas en AI robot som hanterar information och skickar den vidare. Så det är egentligen i de delarna i processerna vi har stött på AI robotar då som kanske tar in ordrar från kunder och skickar en orderbekräftelse till bolagets kund” - Respondent A

Efter detta beskrev respondent A att just deras byrå däremot har ingen AI, men fortsatte beskriva att de använder en chattrobot för stöd i vissa frågor men den är sluten för endast deras byrå att använda och det är det enda AI-teknologin de använder i nuläget.

Respondent B och C blev intervjuade samtidigt och respondent B beskrev att i deras byrå kan AI teknologin få fakturor och veta vilka konton den ska hamna i, samt tolkar den hur fakturan ska bokföras. Respondent B beskrev att,

“Det kan vara 12 kanske fakturor och det vet vilket konto ska hamna på automatiskt och så vidare, automatkontering och att bokföringsprogrammet tolkar hur det ska bokföras.” - Respondent B

Respondent C påpekade att AI används mest med löpande bokföring, fakturor och kvittohantering. Sedan förklarades av samma respondent att det fungerar genom att få in en faktura från en kund, den fakturan kommer skickas automatiskt till kundens konto inom AI programmet och bokföringen tolkas direkt efter. Respondenterna behöver inte gå in i vardera kontot och bokföra då det sker automatiskt.

Respondent D svarade att AI teknologi används i byrån för att det ska automatiskt bokföra kundfakturor, leverantörsfakturor och återrapportering. Respondenten menar att personen inte behöver gå in och göra detta manuellt. Personen förklarar även att de kan ställa in programmet för att även bokföra alla autogirobetalningar som dras varje månad.

Respondent E svarar att i deras byrå försöker de vara så digitala som möjligt och använder redovisningsprogrammet Fortnox så mycket som de kan. I det programmet innehåller det AI teknologi som hjälper till med arbetet antar respondenten.

Respondenten beskriver vidare *“Vi använder ju fortnox och vi använder det så digitalt som det bara går för vi får ju in leverantörsfakturer och de kommer ju in och konteras och sen så behöver jag gå in och skapa dem och skicka betalfil. Men det är väl liksom där någonstans det finns AI som jag tror.”* - Respondent E

Personen förklarar att de även skickar fakturer till kundernas inbox och dessa fakturer tolkas per automatik i kundernas inbox. Respondenten förklarar på detta vis,

“Vi skickar ju även fakturer till våra kunder så att fakturorna skickas ju per automatik och hamnar i deras inbox och de tolkas där inne så det är ju något sorts AI” - Respondent E

Respondent F svarade att i deras byrå används AI teknologi mest med löpande bokföring såsom inbetalningar och utbetalningar samt leverantörsregistrering. Det är mest dessa standardiserade uppgifter som går att användas med AI enligt respondenten. Respondenten gick sen vidare i detalj och beskrev,

“Dels så har vi en, vi kallar det för en robot, som hanterar och lägger till nya leverantörer i samband med leverantörsfakturahanteringen så kommer det en faktura från en leverantör som inte finns i kundens system så kan den här roboten registrera det. Sen har vi även en funktion där AI bokför återkommande transaktioner som sker på banken. Så det lär sig in till exempel hur man bokför transaktioner på ett skattekonto eller löpande och så kan den lära sig att göra det själv månadsvis och även in och utbetalningar då så den lär sig att se mönster. Funkar med vissa banker då bara dock. Vi har inte så det funkar med alla, men det det är på gång.” - Respondent F

Respondent G berättar att de använder programmet Fortnox väldigt mycket och det innehåller AI teknologi. Denna teknologi används mycket för löpande bokföring, fakturer, bankkostnader samt har de kopplat Fortnox kontot med Skatteverket vilket gör att deras skattekonto bokförs automatiskt varje månad. Eftersom kunderna betalar för deras tid så tjänar kunderna också pengar när AI teknologi används.

“Så vi försöker använda oss så mycket som det går så att det går snabbare för oss och kunderna får betala mindre. För kunderna betalar för vår tid” Respondent G

“Ett tag kanske kommer någon transaktion varje månad, då kan man lägga in någon inställning att det bokförts automatiskt. Då lägger man in OK varje månad ska det här beloppet med det här transaktionsnamnet bokföras på det här kontot” - Respondent G

Respondent H berättar att från hans erfarenhet och kunskap så har byrå ett AI program som integreras med Fortnox. Det används mest för bokslut och när de gör bokslutet så hämtar programmet fram siffror som verifikationer och transaktioner från Fortnox där de har bokfört löpande, och då skapar den fram ett bokslut med färdiga siffror. Om det finns något fel så justerar de det. Dem arbetar med AI teknologi främst med bokslutsprocessen enligt respondenten.

“Den hämtar alla siffror, verifikationer och allt möjligt från fortnox där vi har bokfört löpande och sen gör den upp ett bokslut med färdiga siffror.” - Respondent H

Nästa del visar respondenternas svar om fördelar vid införande av AI i databaserad svensk bokföring. Både citat från respondenter och förklaring av svaren framförs för att tydliggöra innehållet.

4.2.3. Fördelar vid införande av AI i databaserad svensk bokföring

Respondent B och C ansåg att fördelar med att införa AI i databaserade svenska bokföring inkluderar minskad mänsklig inverkan, vilket kan göra arbetet smidigare och engagerande samt att det i löpande redovisningen förklarades att

”Ja, det är ju, det tar ju bort mycket av den mänskliga faktorn. Och sen att det är den löpande redovisningen här är ju väldigt uppdaterad. Väldigt liksom dagsaktuell och om man hanterar det manuellt så ligger det ju en månad efter. Och, ja, det är ju smidigt, lite roligare sätt att jobba på är det också.” - Respondent B

Respondent E (Nathalie) beskrev att fördelarna med att använda AI i redovisningsbranschen inkluderar effektiv hantering av stora transaktionsvolym, vilket frigör tid för att ta emot fler kunder och öka värdet i branschen. Det ökar även vinstmarginalen genom att öka effektiviteten per arbetad timme och därmed möjliggöra mer arbete inom samma tidsram.

”Fördelarna är ju att den kan hantera, en stor mängd av transaktioner som händer på banken som man själv slipper att hantera och att man då kan ta in fler kunder. Och det skapar ju mer värde i branschen. Det ökar ju i våra marginaler och stärker vår vinstmarginal i det hela. Och i och med att branschen om man jämför med andra branscher i tjänstesektorn så har ju redovisningsbranschen vanligtvis ganska låga arvoden och på det här sättet gör ju det bra. Även om vi kanske har ett lågt timmarvode jämfört med andra tjänstemän i tjänstesektorn så kan vi kanske hinna med mer i våran timme och på så sätt ökar ju det våran vinstmarginal. Så att det är ju den stora fördelen skulle jag säga.” -

Respondent E

Respondent D förklarade att fördelar med AI inom redovisning är att det går snabbare och kunder behövs inte kontaktas lika ofta. Genom att automatisera återrapporteringen kan respondenten checka in en gång i veckan. Den digitala hanteringen möjliggör att de kan ta hand om fler kunder snabbare än om de arbetar med papper.

”Att, det går snabbare. Att man inte behöver gå in på kunderna lika ofta. Man kan gå in en gång i veckan och checka liksom annars så sköter den där liksom själva återrapporteringen så, det är väl det” - Respondent D

Under intervjun ställdes även frågan om att, tror du att ni har mer tid för fler kunder också? Då beskrev deltagaren att,

”Definitivt, men det tror jag också har att göra med att man blir mer digital också. Så länge man inte behöver sitta och knacka att man får en bunt med papper som man ska sitta och knacka, så allt går in i systemen och då kommer du kunna hantera fler kunder också. Definitivt. Så den tar ju bort en stor del. Det vill säga om man skulle ha 10 digitala kunder jämfört med 10 papperskunder så hade det gått betydligt mycket snabbare.” - Respondent

D

Respondent F (Elin) beskrev att fördelar med AI är att de inte behöver lägga tid på tråkiga och tidskrävande uppgifter som inte bidrar till utveckling eller kunskap. I stället kan de fokusera på att ge kunder bättre rådgivning och hjälp, vilket gynnar både dem och gör arbetet roligare.

”Ja, men det är just det att vi kan slippa lägga tid på tråkiga saker som ingen tycker om. Man lär sig inte så mycket. Man utvecklar sig inte så mycket och det tar tid och tid kostar pengar i vår bransch. Så att man i stället kan fokusera mer på liksom rådgivning och faktiskt hjälpa sina kunder, så jag tror att det blir bättre både för kunderna som vi hjälper

med att bo kvar och sånt och roligare att arbeta som är med redovisning.” - Respondent F

Respondent G berättade att fördelarna är främst att respondenten vinner tid på att använda AI teknologi. Det är även gynnsamt att låta AI ta hand om tråkiga uppgifter medan redovisningskonsulterna kan arbeta på sådant som AI inte kan göra. Även förklarade respondent H att fördelarna är mest att det effektiviserar arbetet och sparar tid åt arbetarna. Men eftersom respondenten behöver fortfarande göra en hel del arbete manuellt så anser personen att AI har en lång väg att utvecklas för att det ska ta hand om en större del av arbetet.

“Man vinner tid på det. Och det är oftast också såna här grejer som man redan vet och är väldigt tråkigt att göra. Att sitta och bokföra bara vissa transaktioner, så då är det väl skönt att AI kan sköta det så kan jag sköta det som AI inte kan sköta, vilket är till exempel att analysera” - Respondent G.

Nästa del visar respondenternas svar över nackdelar vid införande av AI inom databaserad svensk bokföring. Både citat från respondenter och förklaring av svaren framförs för att skapa tydligare förståelse av innehållet.

4.2.4. Nackdelar vid införande av AI i databaserad svensk bokföring

Respondent B och C förklarar att nackdelar kan vara förlust av personlig kontakt och rådgivning, samt en minskning av arbetsplatser och förändring i yrkesroller, där krav på teknikkompetens blir allt viktigare för att hålla jämna steg med den teknologiska utvecklingen.

”Jag tänker liksom att kanske man förlorar lite personlig kontakt också. Man får ingen rådgivning direkt och står bara där med en robot men om man pratar med en människa så kan du få lite input”. - Respondent C

Efteråt tillägger respondent B genom att säga,

”Och ju mer vi använder oss av det här ju mer vi får bort oss själva, om man säger vår roll blir ju mindre och mindre eller det blir egentligen inte mindre och mindre viktig blir det ju inte, men vi måste ju följa med. Vi måste ju anamma det här och följa med och våga förändra oss själva också. Man kanske inte ska sitta och knappa löpande bokföring. Man

kanske ska vara mer rådgivande eller mer löneskattehantering eller sådana saker” -

Respondent B

När det gäller nackdelar ansåg respondenten E att nackdelarna med användning av AI i redovisningsbranschen innefattar risken för felaktigheter som kräver noggrann kontroll och övervakning. Dessutom, om programmen behöver internet och det går ner, kan det stoppa allt jobb vilket är ett stort problem för företag och kan påverka samhället också.

”Nackdelen är väl just det där att den kan ju göra fel alltså, man kan ju inte lita på den till 100 Procent. Det är en stor nackdel att du behöver ju ha någon typ av kontrollfunktion att göra den rätt. Och sen så när vi pratar om det här med liksom databaserade program, alltså rent generellt. Alltså om vi inte har uppkoppling, då funkar det inte, så att jag menar, det är ju väldigt stor nackdel. Men så klart så är det ju liksom, har man allting där och allting ska ske när det inte funkar, då kan du inte jobba. Det är ju den största nackdelen och jag menar det händer” - Respondenten E.

Respondent D ansåg nackdelarna är att AI bara kan göra det den är programmerad för och kan inte tänka utanför boxen. Varje siffra behöver vara rätt för att den ska fungera. Om programmet inte har internet eller stängs av går det inte jobba. Det har varit attacker mot Fortnox nyligen vilket kan skapa problem. Ibland blir det fel med leverantörsfakturer i ett annat system och det tar tid att fixa.

” Ja, men det är att den inte kan tänka utanför boxen. Varje siffra måste vara rätt. Annars kommer den inte rapportera alltså åter rapporterar. Så den kan inte tänka utanför boxen. Det är väl bekymret.” - Respondent D

“Ja alltså ibland. Det har väl varit några attacker mot fortnox ganska nyligen. Och ibland vi har ju ett annat system som vi får in våra leverantörsfakturer i och de kan mismatcha lite ibland, inte ofta, men det blir lite antal länge ibland. Men det är sånt som händer så ja.” - Respondent D

Respondent F nämner att nackdelarna kan vara att äldre personer på ekonomiavdelningar som inte är vana vid den nya tekniken kan behöva stöd i omställningen, och det kan leda till att vissa förlorar jobben till följd av automatisering. Som konsult ser respondent F dock inte detta som något negativt.

” Äldre personer som jobbar på ekonomiavdelning och sånt som inte hänger med i det här och då kan det bli väldigt stora omställningar och personer kanske om man kommer in och verkligen hjälpa dem så kan det ju tyvärr vara så att människor kanske blir av med jobbet

för att det går att automatisera det de gör. Men just det som konsult så är det inget, ser inte det som något negativt så.” - Respondent F

Respondent G hade svårt att komma fram med nackdelar först men berättade att det är dåligt med sådan teknologi när den behöver att personer ställer in specifika inställningar för att den ska bokföra rätt. Om respondenten har ställt inställningar annorlunda kommer den inte kunna bokföra rätt helt enkelt. Även ansåg respondent H att eftersom AI teknologi är relativt ny så kan den göra många fel. Därför behöver den alltid tillsyn av någon som kan se till att den gör arbetet rätt. Men efter en viss tid när AI teknologi har fått mer information och träning så kommer dessa nackdelar minskas och fördelarna ökas.

“Man måste ju alltid fixa de här inställningarna. Vissa till exempel banktransaktioner bokförs, och en utav de här inställningarna måste vara väldigt specifika. Så om det sker någonting annorlunda så kommer AI inte kunna bokföra det. Att om du kanske har lagt en inställning på att det ska vara 300 kr per månad, men fakturan visar istället 301 kr, då tolkar den fel” - Respondent G.

Nästa del visar varierande svar om hur stor del av respondenternas arbete tas över av AI. Både citat från respondenter och förklaring av svaren framförs för att tydliggöra innehållet.

4.3. Artificiell intelligens underlättar arbete för redovisningskonsulter

Respondent C nämner att AI teknologi tar över en stor mängd av arbetet. Som redovisningskonsult vill de ha det så automatiskt som möjligt men det beror även på kunderna. Vissa kunder vill att de ska göra arbetet manuellt medan andra tillåter nyare teknologi göra klart arbetet. Respondenten förklarar att det är mycket manuell hantering som försvinner när programmet gör det åt de, dem behöver då bara granska och godkänna att det är rätt. Då sparar de mycket tid och energi på annat.

“Ja egentligen så tar det ju en stor del av arbetet från oss. Det är mycket manuell hantering som försvinner i och med att programmet gör det åt oss. Vi bara kontrollerar att den har tolkat det rätt och sen klickar vi vidare. Och sedan är det ju från kund till kund också. Om en kund inte vill ha det digitaliserat, då blir det ju att man sitter och knappar fakturor manuellt och bokar manuellt. För det är ju lite hur kunden vill. Men vi som konsult vill ju ha det så automatiserat som möjligt.” - Respondent C

Respondent B fortsätter med att nämna ett exempel om dem har fått 50 fakturor så tar det lång tid att bokföra allt manuellt. Men om dem får in det i ett digitalt flöde som gör arbetet åt en sparar de tid och oftast kan de ge kunderna billigare fakturor eftersom arbetet går snabbare.

Respondent D berättar däremot att AI teknologi ger de mer av en assisterande roll där den tar hand om dem tråkiga uppgifterna, men att det inte tar över en stor mängd av arbetet. Personen menar att det är ändå de som är inne i programmet och kollar samt säkrar att allt är korrekt, men den hjälper till med att de inte behöver arbeta lika mycket som i manuellt arbete. Däremot när respondenten behöver tänka mycket så kan inte AI hjälpa till alls utan då behöver konsulten göra allt arbete själv.

“Det ger mest en assisterande roll skulle jag säga. Man är ju ändå inne och kollar så att det blir rätt, men den gör ju ett bra jobb” - Respondent D.

“Den sköter det som är tråkigt om man säger så och sen när man behöver tänka och så då får man använda sig själv”. - Respondent D

Respondent E förklarar att AI teknologi faktiskt tar över en stor del av arbetet inom svensk bokföring, eftersom den hjälper till att göra arbeten som skapar mer tid åt respondenten att fokusera på andra arbeten och får tid att arbeta med fler kunder. Innan behövde respondenten bokföra tusentals transaktioner själv vilket tog upp en stor mängd tid men nu behöver respondenten inte arbeta på sådant lika mycket längre.

- *“Jag skulle säga att den tar en hel del av arbetet alltså. Den hjälper ju till att göra vissa saker som liksom skapar mer tid för mig som gör att jag kan omfördela min tid och göra andra saker eller ta in fler kunder. Jag kan hantera flera kunder än vad jag kunde förut när jag var tvungen att liksom bokföra alla de här tusentals transaktionerna som sker per automatik så att det är ju bra”* - Respondent E

Däremot påpekade respondenten efteråt att de anser AI fortfarande ha en mer assisterande roll eftersom konsulter ändå måste granska arbetet den gör och se till att allt är korrekt. AI teknologin kan inte säga till om något har bokförts fel, och om något har blivit fel måste konsulten hjälpa den att korrigera felet.

“Med det här sagt så är den ju på ett sätt och vis en assisterande roll och man måste ändå tala om för den om något blir fel” - Respondent E.

Respondent F tycker att AI erbjuder mer av en assisterande roll och tar inte över för mycket av arbetet. Det tar hand om tråkiga och tidskrävande uppgifter. Konsulterna måste alltid vara med och kontrollera att allt blir lätt, så de släpper den inte helt själv.

“Den utför enkla uppgifter som annars bara tar onödigt tid och inte kräver så mycket tankeverksamhet. Det är som en assistent för att avlasta från de här tidskrävande och tråkiga uppgifterna egentligen” - Respondent F

Respondent G berättar att i arbetet försöker de ge så mycket arbete till AI som möjligt, det som går att bokföras av AI ges till AI. Detta är på grund av att det sparar så mycket tid för dem. En konsult kan arbeta med 20 kunder var och då kan personen spara runt 15 minuter per kund i månaden med hjälp av AI i stället för att göra allt arbete själv.

“Vi försöker få det och bokföra så mycket som det går. Det som går att bokföra med hjälp av AI. Det tar vi.” - Respondent G

Respondent H tycker att med sättet de använder AI så ger det mestadels en assisterande roll till konsulterna. Det är på grund av när den tar fram siffror för bokslut så hämtar den bara siffror fram och inget underlag för konsulterna. Det kan vara en del saker som saknas då vilket respondenten behöver lägga in manuellt så att allt blir korrekt.

- *“Det är oftast en hel del saker som saknas som har blivit fel och den hämtar inte någon typ av underlag för oss konsulter, utan den hämtar bara siffror. Så vi behöver liksom lägga in underlagen manuellt.”* - Respondent H

Nästa del visar respondenternas svar över vilka redovisningssystem som används av respondenterna. Både citat från respondenter, förklaring av svaren samt en figur framförs för att tydliggöra innehållet.

4.4. Traditionella redovisningssystem

De traditionella redovisningssystem som används av respondenterna är olika beroende på både företaget och deras kunder. Enligt respondent A de har inget specifikt system utan de använder vad kunderna har för system. *“Det är inget specifikt sådär utan vi jobbar ju mer i de system som kunderna använder”* - Respondent A.

Däremot nämner Respondent B och C att de använder sig av olika redovisningssystem beroende på uppgiften, när det gäller löpande redovisning. *“För löpande redovisning så är det ju Fortnox*

framförallt” - Respondent C. När det kommer till bokslutsprogrammet och skatter berättade respondent B att det är Capego och Nordstedt. ” *bokslutsprogrammet som heter Capego och Nordstedt för skatter*” - Respondent B.

Respondent E förklarade att de redovisningssystem som används mest i deras företag är Fortnox, även Visma med inte så många kunder som har detta system, sedan beror det på kunder vissa kunder har en helt annat system. ”*Vi använder till 95 procent fortnox när det gäller bokföringen. Vi har några få kunder i Visma i ekonomi, men det är verkligen en liten del bara.*” - Respondent E

Respondent D nämnde att i deras företag använder de sig av olika system och utöver det arbetar de direkt i kundernas system, vilket inkluderar en mängd av olika programvaror. Även respondent F förklarade att de har olika system men det som används mest är Fortnox och att de är ute och jobbar hos kunder så använder de av kundernas system.

” *Vi har fortnox. Sen brukar vi kunna jobba ute i kundernas system också, så det är allt från Visma till hogia till x ledger. Vad finns det mer? Speed leger, ja det finns man kommer i kontakt med allt möjligt, men vårt standardprogram är Fortnox*” - Respondent D

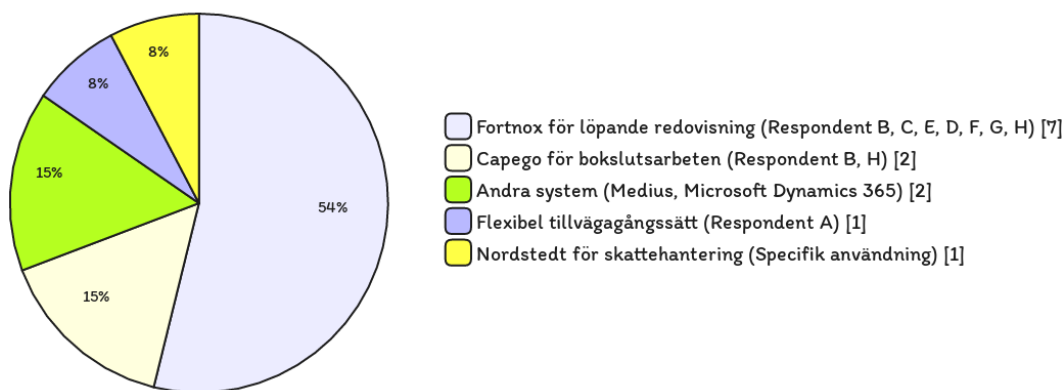
” *huvudsakligen är det från fortnox. Men vi kan, är vi ute hos kunder så kan vi jobba även i deras system, men vårt som vi liksom säljer till kund är fortnox och då är det ett påkopplat leverantörsfakturasystem som heter medius.*” - Respondent F (Elin)

Respondent H nämnde även att det beror helt på vad kunderna har för system, men det främsta redovisningssystem de använder sig av är Fortnox. Däremot kan hända att det kommer vissa kunder som har ett annat system.

”*Det beror ju på från kund till kund. Vissa kunder vill ha i deras egna program som vi jobbar på, men främst hos oss är det fortnox. Det är fortnox där vi sköter all bokföring och till slut så har vi då capego där vi gör boksluten. Det är där vi upprättar bokslut. Men sen kan det liksom komma in vissa kunder. Vi har till exempel fått en ny kund som har Microsoft Dynamics 365. Och sen liksom en enstaka som kanske har Visma och lite andra program men huvudsakligen så är det de 3 som jag nämnde*” - Respondent H

Denna figur hänvisas för att skapa förståelse och förtydligande för läsare om vilka redovisningssystem som används av olika företag.

Respondenternas preferenser för redovisningssystem

Figur 4: Respondenternas preferenser för redovisningssystem

Fortnox för löpande redovisning (Respondent B, C, E, D, F, G, H): Används främst för dagliga redovisningsuppgifter, vilket de flesta respondenter använder. Flexibelt tillvägagångssätt (Respondent A): Detta representerar ett anpassat tillvägagångssätt där systemet som används beror på kundens infrastruktur. Capego är för bokslutsarbeten (Respondent B, H): Specialiserad programvara som används för komplexa redovisningsuppgifter som bokslutsarbeten. Nordstedt är för skattehantering (Specifik användning): Används specifikt för att hantera skatterelaterade uppgifter. Andra system (Medius, Microsoft Dynamics 365): Representerar andra nischsystem som används baserat på specifika kundbehov eller uppgifter.

Nästa del visar varierande svar över hur mycket tid respondenterna vinner samt hur mycket pengar byråerna kan spara vid användning av AI inom databaserad bokföring. Både citat från respondenter och förklaring av svaren framförs för att skapa tydligare förståelse av innehållet.

4.4.1. Transaktionskostnadsteori med hjälp av AI

Användning av AI inom löpande bokföring hjälper respondenterna B och C att bli klar med den löpande bokföringen snabbare. Vilket detta gör att respondenterna kan spara tid. Sedan berättade respondent E att det är bra eftersom personen har mer tid för att få fler kunder i stället för att lägga tid på många transaktioner vilket sker automatiskt nu. Respondentens byrå betalar även 2,90 kr per leverantörsfakturatolkning samt 4,90 kr per registrering av kvitton för sina anställda eller kunder i sitt redovisningssystem.

” Vi sparar jättemycket tid på att det är digitalt ” - Respondent C

” Den hjälper ju till att göra vissa saker som skapar mer tid för mig som gör att jag kan omfördela min tid och göra andra saker eller ta in fler kunder. Jag kan liksom hantera flera kunder än vad jag kunde förut när jag var tvungen att bokföra alla de här tusentals transaktionerna som nu sker per automatik, så att det är ju bra” - Respondent E

“Man betalar för när det gäller kvitton då 4,90 kr och sen leverantörsfakturor 2,90kr så att du har ju ändå liksom lite ökande kostnader.” - Respondent E

“Kostnaderna går upp varje år så att de ökar ju, men de kostar ju inte som en anställd kostar.” - Respondent E

Respondent D berättade att det beror på om hur många transaktioner de har, kanske sparar respondenten 4 och 5 minuter tack vare AI i stället för att göra bokföringen manuellt. Respondenten tillade även att kostnader för AI kommer med betalning av programmet som innehåller AI. I deras fall betalar byrån en byråpris för att få tillgång till det och personen ansåg att byrån betalar 4,50 kr per tolkning av leverantörsfaktura som görs av AI systemet. Även förklarade Respondent F att redovisningskonsulter sparar minst mellan 25% och halva tiden det brukar ta per transaktion,

” Ja, men då skulle jag säga att man kanske sparar 4 till 5 minuter, det tror jag iallafall.”
- Respondent D

“Vi är ju en byrå, så vi har ju byråpriser. Men skulle du som privat alltså om jag själv skulle ha fortnox så tror jag nog att jag får betala 4,50 kr per inläst leverantörsfaktura till exempel. Det är vad jag tror iallafall.” - Respondent D

” Ja alltså. Det är ju minst att halvera tiden per transaktion. Om inte ännu mer, tänker jag. Det är ju om saker blir fel för då kan det ju ta lite tid att rätta upp det. Men jag tror standard när saker alltså funkar. Det kan nog vara 1/4 av tiden. Som det skulle ta och sitta och göra allt skulle jag säga.” - Respondent F

Respondent G ansåg att det beror på vilka kunder respondenten har, om de har en stor kund då kan de spara mellan en halvtimme och en timme varje månad. Å andra sidan, förklarade respondent H att personen manuellt konterar 90 till 100 fakturor varje vecka för en stor kund, vilket tar 1,5 timmar i veckan. Med AI hjälp uppskattar respondent H att samma arbete skulle kunna utföras mellan 15 och 20 minuter, vilket innebär en potentiell tidsbesparing på upp till en timme per vecka.

” Alltså, jag vet att jag har en stor kund som jag ändå har vunnit, Kanske 2 timmar på. Och sen vissa små kunder, ja, men då vinner man kanske max en timme per månad, alltså

nästan en halvtimme. Sen beror det också på vad det är för typ av bransch eller vad de jobbar med för transaktioner. Vissa kunder har ju olika transaktioner varje månad. Alltså inget är likadant och vissa kunder har bara likadana transaktioner varje månad. Men den som jag har vunnit cirka 2 timmar på. De har ju samma transaktioner varje månad, i princip.” - Respondent G

” Ja, jag kan ta upp ett exempel. Jag har en kund som är relativt stora. De har väldigt mycket flöde, mycket in mycket ut och jag brukar sitta en i veckan i medius och kontera drygt 90 till 100 fakturor manuellt. Och det brukar ta drygt en 1,5 timme. Om vi nu skulle införa AI så kan jag tänka mig att den hade gjort allt det här arbete på en kvart, 20 minuter och så en arbetare behöver se över alla de här fakturorna som AI har konterat. Kan tänka mig att man sparar mellan 45 minuter och en timme.” - Respondent H.

Avslutningsvis framförs en sammanfattning av empiridelen för att tydliggöra och skapa förståelse över informationen som respondenterna bidragit med till studien.

4.5. Sammanfattning av Empirin

Definition av AI

Respondenterna ansåg likadant att AI är en teknologi som kan lära ny information för att sedan tillämpa det i uppgifter som den får. När den lär mer och får arbeta på fler uppgifter så förbättras den och kan tolka information likt en människa.

AI inom databaserad bokföring

En sammanställning av detta tema visar att respondenterna använder AI inom redovisningsprocessen mestadels för fakturahantering, inbetalningar och utbetalningar. Detta visar att AI används främst när det kommer till att göra bokföring och transaktioner, vilket vanligtvis sker på redovisningsprogrammet Fortnox.

Fördelar vid införande av AI i svensk databaserad bokföring

Respondenterna gemensamt ansåg att fördelarna med AI inom bokföring är den effektiva fakturahanteringen som den gör samt tiden som redovisningskonsulterna sparar när respondenterna inte längre behöver bokföra varje transaktion själva. Denna tid som de sparar kan användas på att ta emot fler kunder än tidigare och detta ökar byråernas intäkter.

Nackdelar vid införande av AI i svensk databaserad bokföring

I hög grad ansåg respondenterna likadant att nackdelarna med AI är att det kan leda till en minskning av arbetsplatser och förändring i yrkesroller. Anställda behöver anpassa sig till ändringen och kunna arbeta på andra uppgifter som AI inte kan göra. Det är ännu farligare för äldre anställda som inte är vana vid den nya teknologin och de kan förlora jobben om de inte anpassar sig vid omställningen. Andra nackdelar som nämndes om AI är att det kräver internetuppkoppling och kan därför inte fungera om sådant stängs ner helt plötsligt. Det kan även inte tänka utanför boxen och kan bara genomföra uppgifter som den är programmerad för.

Artificiell Intelligens underlättar arbete för redovisningskonsulter

Respondenterna ansåg i över lag att AI teknologi bidrar med en assisterande roll för dem. Den tar hand om repetitiva och frekventa uppgifter men inte mycket mer. Detta sparar en stor tid för respondenterna men däremot kräver AI teknologin stöd och godkännande från respondenterna för att allt arbete ska vara korrekt tolkat.

Traditionella redovisningssystem

Redovisningssystemen som används av respondenterna är olika beroende på deras företag och kundernas system. Det mest vanliga systemet som används enligt respondenterna är Fortnox. Detta är för att det anses som det mest uppdaterade och utvecklade systemet som har även infört AI teknologi i sitt program, vilket underlättar arbetet för respondenterna. Andra systemen som används fast mycket mindre är Visma, Capego, Medius, Nordstedt och Microsoft 365.

Transaktionskostnadsteori med hjälp av AI

Alla respondenter förklarade att användning av AI teknologi inom redovisning skapade tidsbesparingar för dem och några av respondenterna beskrev specifikt att mängden tid de sparar med hjälp av AI kan vara runt tre och fem minuter per transaktion till skillnad från manuellt arbete. Det leder i sin tur till att byråer kan minska sina anställningskostnader eftersom bokföringen har effektiviserats. Utöver detta finns det även kostnader för tolkning av leverantörsfakturer vilket ligger på 2,90 kr per tolkning samt 4,90 kr per registrering av kvitton i redovisningssystemet för kunder och anställda. Det är en extra kostnad men däremot är det inte lika kostsamt som anställdas löner och är därför lönsamt. Tiden som redovisningskonsulterna sparar och kostnaderna som byråerna kan minska när AI tar hand om bokföringen betyder en ökning av byråernas vinstmarginaler.

5. Analys och resultat

I detta kapitel sammankopplas tidigare forskning och teori med den insamlade empirin som innan presenterats. Från detta görs en analys gällande hur införande av AI teknologi kan påverka svenska redovisningskonsulters arbete med att göra bokföring.

5.1. Definition av AI

Respondenternas egna förklaringar och definitioner av AI teknologi visade en förståelse att det är en teknologi som kan lära sig från tidigare kunskaper och tillämpa det för att klara av uppgifter. När den gör fler uppgifter och tränar mer förbättras och effektiviseras AI teknologin. Det passar in i tidigare forskning som Patrick (2020) vilket förklarar att det går ut på att träna ett AI datorprogram till att klara en viss uppgift genom att tillhandahålla träningsdata samt korrigera eller verifiera resultatet.

5.1.1. AI inom databaserad bokföring

Den insamlade empirin från intervjuerna visar att företagen inför AI teknologi främst inom bokföring och transaktioner men inte i mycket annat i redovisningsprocessen. Sju av åtta respondenter berättar att de använder AI teknologi i arbetet och att detta är en positiv utveckling för arbetet inom redovisning, till skillnad från tidigare år när denna teknologi inte var tillgänglig. Den ena respondenten som inte använder AI menade att byrån inte har anpassat sig för denna relativt nya teknologin än men att det fanns möjlighet att jobba med AI i senare skede när det blir mer utvecklat. Respondenterna som använder AI teknologi menar att det används specifikt för kundfakturer, leverantörsfakturer och transaktioner som sker på ett redovisningssystem, det mest vanliga för respondenterna var Fortnox. Att fakturahanteringen och transaktioner som sker digitalt på ett redovisningssystem har fått mest användning av AI är för att dessa kommer in till företagen regelbundet varje månad, och detta passar in med tidigare forskning. Kommunuri (2022) och Stancheva- Todorova (2017) förklarar att en av dem delarna inom redovisning som är mest passande för införelse av AI är bokföring. Bokföringsarbetet är rutinmässig, tidskrävande och är den delen i redovisningsarbetet som är mest passande för automatisering av AI. Fakturahantering

är repetitivt, tidskrävande och innehåller stora mängder data eftersom företagen har stor omsättning på fakturor.

Inom redovisningsprocessens fyra delar, nämligen transaktioner, bokföring, bokslutsarbete och rapportering (Marton et al., 2020), visas det att AI endast införs i de delar som är mest frekventa och repetitiva arbetsuppgifter vilket är bokföring och transaktioner. I bokföringen är det mest hantering av kundfakturor och leverantörsfakturor som har införts av AI-teknologi. Transaktioner kan komma löpande till företagen, dessa kan komma från banker och bankavgifter som behöver betalas samt andra inbetalningar och utbetalningar enligt respondenter. Dessa kommer in löpande och har därför även införts av AI-teknologi. Enligt respondenterna hanteras transaktioner och fakturor på liknande sätt. Respondenter menar att de försöker hålla sig så digitalt som möjligt och arbetar på system som Fortnox väldigt frekvent. I detta system kan respondenterna få fakturor från kundernas adress och respondenterna kan skicka fakturor till kundernas adress, dessa fakturor läses av, tolkas och bokförs direkt av AI teknologin inom systemet. Alla uppgifter som exempelvis leverantör, fakturanummer och belopp hämtas automatiskt av systemet. Respondenterna nämner att de behöver bara granska och godkänna arbetet. Samma vis sker med transaktioner då deras system kan vara kopplad till exempelvis en bank och transaktioner från banker kan tolkas och bokföras direkt av systemets AI teknologi.

5.1.2. Fördelar vid införande av AI i databaserad svensk bokföring

Användningen av artificiell intelligens i redovisningsbranschen kan erbjuda betydande fördelar för att effektivisera arbetsflöden och förbättra prestandan för både redovisningskonsulter och kunder. Alla respondenter i denna studie ansåg att artificiell intelligens kommer att underlätta för de med uppgifter som är väldigt tidskrävande att utföra på egen hand. Enligt respondenterna tar den löpande bokföringen mycket tid att genomföra för alla transaktioner som kunderna har i redovisningsbyråer. Stora mängder av tid läggs på transaktionerna för att bokföra dem, men med hjälp av AI som tar hand om detta arbete kan redovisningskonsulterna fokusera på andra viktiga uppgifter. Exempelvis nämner respondent E att eftersom artificiell intelligens har förmågan att hantera stora mängder transaktioner, kan de ha mer tid att ta emot fler kunder och fokusera på mer värdeskapande aktiviteter som kundrådgivning och strategisk våldplanering. Detta passar in med tidigare forskning som Mohammad et al. (2020) vilket förklarar att artificiell intelligens kommer

göra redovisningsyrket mer effektivt och smidigt genom att ta över de jobbiga och långdragna uppgifterna från personalen.

Respondent E förklarar även att eftersom deras AI teknologi tar hand om repetitiva uppgifter som löpande bokföring, och att redovisningskonsulter har mer tid att ta in fler kunder, så stärker detta företags vinstmarginaler. Respondenten förklarade vidare att även fast de har ett ganska lågt timmarvode i branschen jämfört med andra i tjänstesektorn så kan de nu hinna med mer arbete i deras timme med hjälp av AI och på så vis ökas deras vinstmarginaler. Denna förklaring berättas också bland andra respondenter. Det passar in med tidigare forskning som Boritz & Stratopoulos (2023) vilket förklarar att eftersom AI kan göra redovisningsprocesser mer effektiva och snabbare, kommer detta skapa kostnadsbesparingar samt förbättring av vinstmarginaler för företag.

5.1.3. Nackdelar vid införande av AI i databaserad svensk bokföring

Tre av respondenterna nämner liknande saker, nämligen att AI kan börja ändra arbetet helt för redovisningskonsulterna, på ett sätt som några personer inte kan anpassa sig för. Respondent B och C förklarar att det kan skapa en minskning av arbetsplatser och en förändring i yrkesroller, där behov på teknikkompetens blir ännu viktigare för att hålla jämna steg med den teknologiska utvecklingen. När AI tar över arbeten såsom löpande bokföring menar respondenterna att de behöver anpassa sig för förändringarna och kunna arbeta med AI teknologin samt ta an andra roller som exempelvis rådgivning för kunder eller löneskattehantering. Om redovisningskonsulter inte anpassar sig med ändringarna och vill fortfarande arbeta själv med löpande bokföring kan det sluta med att de förlorar sina jobb.

Respondent F påpekar även inom detta att nackdelar kan vara att äldre personer på ekonomiavdelningar som inte är vana vid den nya AI teknologin kan behöva stöd i omställningen, och detta kan leda till att vissa förlorar jobb till följd av AI teknologin. Dessa anledningar passar in med tidigare forskning som Boritz & Stratopoulos (2023) förklarar att införande av AI inom bokföring kan skapa flera skäl till att anställda förlorar jobb. Eftersom AI teknologi tar hand om flera rutinuppgifter, kommer administrativa och repetitiva uppgifter bli mindre relevanta för en redovisningskonsult, det gör även att arbetsprocesser blir mer effektiva och snabbare vilket minskar behovet av mänsklig arbetskraft och dessa kan leda till minskning av arbetskraft samt

kostnadsbesparingar för företag. Denna ökning av produktivitet och effektivitet kan även betyda att företag bestämmer sig för att minska sin personalstyrka för att förbättra vinstmarginalerna. Införandet av AI kan innebära omstrukturering av jobb, detta kan leda till att anställda som inte har viktiga roller kan förlora jobben om de inte anpassar sig till förändringarna.

5.1.4. Traditionella redovisningssystem

Utifrån respondenternas svar använder redovisningsbyråerna varierande redovisningssystem nämligen Fortnox, Capego, Medius, Microsoft Dynamics 365, Nordstedt och andra varierande system som kunder vill använda. Däremot sju av åtta respondenter nämner att de använder primärt Fortnox för arbetet och att de vill arbeta så digitalt som möjligt, alltså de vill undvika arbete på papper. På grund av detta visas det en tydlig trend i branschen att Fortnox är ledande av alla system. Respondenter som respondent B menar att Fortnox är uppdaterat med tiden och är ledande inom införing av AI i sitt system. Andra system som även används har förklarats av vissa respondenter som att vara gammal och inte lika uppdaterat som Fortnox, detta är anledningen till att Fortnox används primärt av respondenterna.

Dessa anledningar passar även inom institutionella teorin, specifikt imiterande isoformism som innebär att företag i en bransch kopierar varandra på grund av konkurrensskäl och för att utnyttja metoder samt strategier som har tidigare lett till framgång (Hartwig, 2018). Eftersom Fortnox är så automatiserat och är ledande med införandet av AI teknologi i sitt system har det blivit vanligt för de flesta företag i branschen att använda Fortnox primärt för att spara på tid och minska kostnader. Det kommer hjälpa företagen att förbättra deras förmåga att konkurrera mot varandra. Respondenter som använde mindre uppdaterade system har nämnt hur sega de kan vara att arbeta på och sådana anledningar är skäl nog för att de flesta företagen använder Fortnox. Därför följer de flesta företag i studien en imiterande isoformism (Hartwig, 2018).

5.1.5. Transaktionskostnadsteori inom AI

Respondenterna ställdes även frågor som är relaterade till transaktionskostnadsteorin, meningen med det är att få svar för hur kostnaden ser ut för införande och användning av AI inom redovisning samt hur mycket tid respondenterna sparar med hjälp av AI jämfört med manuellt arbete. Alla respondenter som kunde svara på frågan nämnde att AI teknologi har skapat drastiska minskningar

på tiden som det tar att göra löpande bokföring och respondenterna har då kunnat spendera sin tid på att arbeta med fler kunder och andra viktigare uppgifter såsom rådgivning till kunder. Respondent E ger ett förtydligande svar att tidigare behövde personen bokföra varje transaktion själv vilket tog en enorm tid, men nu menar respondenten att med hjälp av AI som tar hand om detta arbete så sparar personen runt tre minuter per transaktion, och enligt respondenten får de många transaktioner vilket betyder att respondenten har kunnat spara mycket tid med hjälp av AI samt kunnat arbeta på andra uppgifter i stället. Respondent G nämner även att det kan bero på mängden transaktioner, men för en stor kund med många transaktioner har de kunnat spara två timmars arbete i månaden när AI tar hand om den löpande bokföringen i stället för att redovisningskonsulterna ska göra arbetet manuellt.

När det kommer till kostnaden för användning av AI svarade respondent E att i deras byrå betalar de för programmet som innehåller AI och det kostar 2,90 kr för tolkning av en leverantörsfakturatolkning samt även att registrera in kvitton för kunder eller anställda i programmet kostar 4,90 kr för varje tolkning. Utöver detta behöver de betala för en licenskostnad som har ökat till skillnad från tidigare år. Respondenten menar att dessa kostnader från programmet kan prispressa de och ge en ökning av kostnader men däremot är denna kostnad långt från vad en anställd brukar kosta. Respondent D tillägger även att i deras fall har de en kostnad för programmet samt en kostnad på 4,50 kr per tolkning av leverantörsfaktura, men personen nämner även att med hjälp av AI kan de spara 4 till 5 minuter per transaktion jämfört med manuellt arbete. Tiden som dessa respondenter vinner med hjälp av AI och de minskade kostnaderna som har kommit fram sedan införandet av AI visar att byrån får ökade vinstmarginaler enligt respondenterna.

Detta passar in i transaktionskostnadsteorin som menar att syftet och målet är att minska kostnaderna samt maximera transaktionsprestanda (De Camargo Fiorini et al., 2018). Det visar sig från respondenternas svar att med hjälp av AI teknologi som tar hand om repetitiva uppgifter har byråerna kunnat nå målen som passar denna teori, nämligen att minska sina kostnader genom en minskning av personalkostnader och samtidigt har kvarvarande anställda haft mer tid för att hjälpa ännu mer kunder. Det har ökat vinstmarginalerna och transaktionsprestandan för byråerna. På detta vis är transaktionskostnadsteorin tillämplig i studien (De Camargo Fiorini et al., 2018).

5.2. Resultat

För att kunna besvara studiens frågeställningar genomfördes först en genomgång av tidigare gjord forskning inom ämnet, vilket presenteras i referensramen i kapitel 3. I referensramen förklaras grunderna om AI teknologi och redovisningsprocessen samt vad tidigare studier förklarar om AI inom redovisning. I kapitel 3 beskrivs införandet av AI inom redovisning där det är relevant och även teorierna som sedan används för att analysera empirin. Studien är baserad på en kvalitativ forskningsmetod där empirin samlades in genom intervjuer med redovisningskonsulter på redovisningsbyråer. Studien kommer inte kunna representera alla redovisningsbyråer som finns i Sverige eftersom resultaten beror på respondenternas svar i studien. Däremot bedöms resultaten kunna bidra till en ökad förståelse om införande av AI inom svensk bokföring. Referensramen tillsammans med den insamlade empirin används för att dra slutsatser samt skapa ökad förståelse om detta ämne. Slutsatsen menar framhäva studiens syfte samt besvara studiens frågeställningar.

På vilket sätt kan AI eventuellt användas inom databaserad bokföring?

Efter en analys av referensramen samt det insamlade empirin går det att dra slutsatsen att redovisningskonsulter och redovisningsbyråer använder AI för att snabbare ta hand om fakturahanteringen samt transaktioner. De delarna i redovisningsprocessen som tas hand om av AI är alltså bokföring och transaktioner, dessa arbeten är repetitiva och frekventa. Eftersom dessa arbeten återkommer regelbundet och enligt tidigare forskningen på AI inom redovisning så är det de repetitiva arbetsuppgifterna inom redovisning som tas över först av AI. Dessutom är bokföring och transaktioner en tidskrävande och repetitiv arbetsuppgift för redovisningskonsulter, vilket gör att införande av AI inom dessa delar av redovisningsprocessen bidrar med goda fördelar samt ökar företagets konkurrensprestanda.

Vilka fördelar och nackdelar vid införande av AI i databaserad svensk bokföring kan finnas?

Utifrån det insamlade empirin och tidigare forskning finns det tydliga fördelar och nackdelar vid införande av AI i databaserad svensk bokföring. Eftersom arbetsuppgifter inom bokföring och transaktioner är tidskrävande på grund av mängden transaktioner som behöver bokföras, kan AI i stället automatiskt tolka dessa transaktioner snabbt. Baserad på tidigare forskning samt respondenternas svar sparar detta mycket tid åt redovisningskonsulterna och de kan spendera denna extra tid på att ta emot fler kunder och fokusera på mer värdeskapande aktiviteter såsom

kundrådgivning och strategisk planering. Detta kommer bidra till ännu mer fördelar till byråerna eftersom de får minskade kostnader samt ökande vinstmarginaler. Enligt empirin samt tidigare forskning kan införande av AI teknologi inom databaserad svensk bokföring innebära en risk som ändring av arbetsroller och även att vissa anställda förlorar jobben. Eftersom företag kan minska anställningskostnader när AI tar hand om bokföring och transaktioner kan det leda till att befintliga anställda behöver vara mer anpassningsbara för nya arbetsuppgifter såsom kundrådgivning eller löneskattehantering, annars kan anställda riskera att förlora jobben.

5.2.1. Studiens Bidrag

Eftersom det finns stor potential att införa AI teknologi i flera redovisningsprocesser finns det även osäkerhet bland många redovisningskonsulter över hur det kan påverka deras arbete samt fördelarna och nackdelarna som kan komma med det. Denna studie ska bidra med att tydliggöra detta samt bidra med att fylla denna kunskapslucka för att ge en djupgående förklaring av ämnet. Arbetets bidrag är därmed viktigt för att minska på kunskapsluckan när det kommer till införande av AI inom redovisning i Sverige. Genom att även identifiera fördelar och nackdelar med en införelse av sådan teknologi kommer det förhoppningsvis bidra till en förklaring av dess potential och risker, minska osäkerheten bland andra redovisare samt minska kunskapsluckan inom detta ämne i Sverige.

5.2.2. Reflektion

Denna studie grundar sig i en kvalitativ forskningsmetod, vilket medför vissa risker. Kvalitativ forskning innebär oftast tolkning och analys av känsliga data, vilket kan göra det svårt för forskaren att undvika att låta sina egna åsikter och värderingar påverka arbetet. Detta kan i sin tur leda till förvrängning av både datainsamlingen och tolkningen av resultaten, vilket gör forskningen mer benägen att bli subjektiv och svår att ifrågasätta. Dessutom kan det vara svårt att generalisera resultaten inom kvalitativ forskning (Bryman & Bell, 2017). För att hantera dessa risker har studien samlat in tidigare litteraturgenomgångar och forskningar som handlar om AI inom redovisningen. Det framkom även andra utmaningar som gjorde arbetet svårare än vanligt, exempelvis var tiden begränsad vilket gjorde det svårt att hitta fler respondenter. Enligt de kontaktade personer är denna period tuffare för redovisningskonsulter med tanken på att de arbetar med att göra klart bokslut och årsredovisningar. Det var även utmanande att identifiera relevant tidigare forskning för både

AI samt redovisning. Det identifierades forskning om AI och redovisning enskilt men att hitta forskning om båda var begränsat och det som kunde identifieras var endast på engelska. Forskning inom detta ämne på svenska var utmanande att hitta och därför valdes artiklar från utanför Sverige för att få en mättnad av data inför empiri avsnittet.

5.2.3. Framtida forskning

I denna studie har det undersökts om hur införande av AI teknologi kan påverka svenska redovisningskonsulters arbete med att göra bokföring. Eftersom studien har avgränsats till redovisningskonsulter, redovisningsbyråer samt en revisor anser vi att det hade varit intressant om det genomförs en liknande studie fast med respondenter som är auktoriserade redovisningskonsulter eller jobbar inom ledningen i en redovisningsbyrå. Detta är för att vi anser de respondenter som hade en hög position samt arbetade med AI teknologi inom redovisning bidrog med djupgående svar till denna studie. En studie som avgränsar sig till endast flera högt uppsatta respondenter kan ge studien en tydligare inblick i hur AI teknologi kan påverka anställdas och företagets prestanda.

Källförteckning

Alvinius, A., Borglund, A., & Larsson, G. (2023). *Tematisk analys: din handbok till fascinerande vetenskap*. Studentlitteratur.

aVizion. (2023). *Bokföring med AI – Framtiden för Ekonomihantering*. Hämtad 2024-03-20 från: <https://avizion.se/bokforing-med-ai-framtiden-for-ekonomihantering/>

Boritz, J. E., & Stratopoulos, T. C. (2023). AI and the accounting profession: Views from industry and academia. *The Journal of Information Systems*, 37(3), 1-9.
<https://doi.org/10.2308/ISYS-2023-054>

Bjorn Lunden. (13 oktober 2023). *Automatiserad bokföring (AI-bokföring)*. Hämtad 2024-03-21 Från: https://www.bjornlunden.se/bokf%C3%B6ring/automatiserad-bokf%C3%B6ring_2586

De Camargo Fiorini, P., Roman Pais Seles, Bruno Michel, Chiappetta Jabbour, C. J., Barberio Mariano, E., & de Sousa Jabbour, Ana Beatriz Lopes. (2018). Management theory and big data literature: From a review to a research agenda. *International Journal of Information Management*, 43, 112-129. <https://doi.org/10.1016/j.ijinfomgt.2018.07.005>

Fortnox. (2024) *Vad är Redovisningsbyrå?* Hämtad 2024-04-13 från: <https://www.fortnox.se/fortnox-foretagsguide/ekonomisk-ordlista/redovisningsbyra>

Fortnox. (5 Maj, 2020). *Blixtsnabb bokföring med AI i Fortnox*. Hämtad 2024-04-14 från: <https://www.fortnox.se/om-fortnox/nyhetsrum-media/pressrelease/62F5239451DE21C6>

FAR. (u.å). *Vad gör en redovisningskonsult?* Hämtad 2024-03-20 från: <https://www.far.se/kunskap/branschens-yrkesroller/vad-gor-en-redovisningskonsult/>

Hasan, A. R. (2022). Artificial intelligence (AI) in accounting & auditing: A literature review. *Open Journal of Business and Management* (Irvine, CA), 10(1), 440-465.

<https://doi.org/10.4236/ojbm.2022.101026>

Hartwig, F. (2018). *Redovisningsteorins grunder*, Lund: Studentlitteratur.

Kommunuri, J. (2022). Artificial intelligence and the changing landscape of accounting: A viewpoint. *Pacific Accounting Review*, 34(4), 585-594. [https://doi.org/10.1108/PAR-06-2021-](https://doi.org/10.1108/PAR-06-2021-0107)

[0107](https://doi.org/10.1108/PAR-06-2021-0107)

Marton, Jan. Sandell, Niklas. Stockenstrand, Anna-Karin. 2020. *Redovisning - Från bokföring till analys*. Lund: Studentlitteratur AB

Mohammad, S. J., Hamad, A. K., Borgi, H., Thu, P. A., Sial, M. S., & Alhadidi, A. A. (2020). How artificial intelligence changes the future of accounting industry. *International Journal of Economics and Business Administration*, 8(3), 478-488. <https://doi.org/10.35808/ijeba/538>

Moudud-Ul-Huq, S. (2014). The role of artificial intelligence in the development of accounting systems: A review. *IUP Journal of Accounting Research & Audit Practices*, 13(2), 7.

Patrick, B. (2020). What is artificial intelligence? *Journal of Accountancy*, 229(2), 69.

Petkov, R. (2020). Artificial intelligence (ai) and the accounting function—a revisit and a new perspective for developing framework. *Journal of Emerging Technologies in Accounting*, 17(1), 99-105. <https://doi.org/10.2308/jeta-52648>

SAS. (u.å). *Artificial Intelligence*. Hämtad 2024-04-14 Från:

https://www.sas.com/en_us/insights/analytics/what-is-artificial-intelligence.html#technical

24SevenOffice. (5 september 2023). *Vad är bokföring med AI*. Hämtad 2024-04-01 från:

<https://24sevenoffice.com/sv/artiklar/vad-ar-bokforing-med-ai-24sevenoffice>

Skatteverket. (u.å). *Vad är ett API?* Hämtad 2024-04-14 från:

<https://www.skatteverket.se/omoss/digitalasamarbeten/utvecklingavapierochoppnadata/kunskapochinspiration/vadarettapi.4.96cca41179bad4b1aaa4b8.html>

Stancheva-Todorova, E. P. (2018). How artificial intelligence is challenging accounting profession. *Journal of International Scientific Publications. Economy & Business*, 12, 126-141.

Visma. (15 Mars 2024). *Visma Spcs lanserar AI-assistent för hundratusentals småföretagare.*

Hämtas 2024-04-16 <https://www.visma.se/nyheter/visma-spcs-lanserar-ai-assistent-for-hundratusentals-smaforetagare/#:~:text=Om%20AI-assistenten,exempel%20>

Bilaga

Bilaga 1: Mejl om deltagande för intervju

Hej!

Jag heter Steven och tillsammans med min kollega Mohsen arbetar vi på vårt examensarbete på Högskolan Dalarna som ekonomstudenter på tredje året. Vårt arbete handlar om hur införande av AI kan påverka datorbaserad bokföring samt dess fördelar och nackdelar. Vi vill kontakta erfarna och kunniga personer inom redovisning för att få tillräckligt med information för vårt arbete, därför kontaktar vi er för att se om ni är intresserade av att delta i en intervju med oss. Vi kan genomföra intervjun på plats, telefon och videosamtal, ni kommer även kunna vara anonyma i vårt arbete om ni önskar det. Vi hade uppskattat det väldigt mycket om ni vill delta, tack!

MVH / Steven och Mohsen

Bilaga 2: Intervjuguide

Vi skriver ett examensarbete med fokus på Artificiell Intelligens inom redovisningsprocessen för redovisningsbyråer och redovisningskonsulter. Från den tidigare forskningen som har gjorts om Artificiell Intelligens inom redovisning är slutsatserna att AI skulle kunna införas i flera delar inom redovisningsprocessen. Det framhävs olika fördelar som kan komma med en sådan införing men även nackdelar. I denna intervjuguide startar vi med uppvärmningsfrågor eftersom det kommer hjälpa till att göra respondenten mer bekväm med oss samt öka chansen att svara med öppna svar. Det är även gynnsamt att ta reda på respondentens utbildning, erfarenhet och nuvarande arbetstitel eftersom det låter oss veta hur kunnig respondenten möjligtvis är inom detta ämne.

Efter det vill vi få mer djupgående information om arbetsprocessen som används tillsammans med AI. Vi vill ta reda på hur långt har företag i Sverige kommit med införandet av AI samt vilka delar av redovisningsprocessen har AI införts i. Även vilka fördelar och nackdelar har uppkommit för redovisningskonsulter från denna införing och hur det har påverkat deras arbete. Frågorna är baserade efter vårt syfte och frågeställningar, därför kan vi kunna svara på de efter att vi har genomfört våra intervjuer och fått svar på dessa djupgående frågor först.

Uppvärmningsfrågor:

1. Vad är din nuvarande arbetstitel?
2. Vad är din roll inom företaget?
3. Vad har du för utbildning samt erfarenhet inom redovisning?

Fördjupande frågor:

4. Har du god insyn inom företagets redovisningsprocess?
5. Vilka delar av företagets redovisningsprocess arbetar du med?
6. Vet du vad artificiell intelligens är för något? Hur skulle du definiera det?
7. Har du hört talas om artificiell intelligens inom redovisning?
8. Använder ni artificiell intelligens inom er redovisningsprocess?

Om Ja:

1. Inom vilka delar av redovisningsprocessen inför ni AI?

2. Använder ni AI inom bokföring? Om detta har redan nämnts behöver den ej frågas.
3. Hur använder ni AI i ert arbete och hur ser arbetsprocessen ut? Mer fördjupande information inom processen, exempelvis tar den hand om en stor mängd arbete eller har den en mer assisterande roll?
4. Vad anser du är fördelarna med AI inom redovisning?
5. Vad anser du är nackdelarna med AI inom redovisning?

Om Nej:

1. Varför använder ni er inte av AI i er redovisningsprocess?
2. Hur tror du att ert arbete hade förändrats om ni faktiskt använde AI?

9. Vad använder ni för redovisningssystem?
10. Hanterar er redovisningssystem AI?
11. Hur mycket kostar det att införa samt använda AI inom redovisning?
12. Hur mycket tid sparar du när du använder AI inom redovisning i stället för att arbeta manuellt.

Följdfrågor kan komma

Bilaga 3: Informationsbrev till redovisningskonsulter och redovisningsbyråer

2024-16-04

Förfrågan om deltagande: "Införande av AI inom ekonomisk redovisning - Hur påverkar AI ekonomisk redovisning?"

Under vårterminen 2024 ska vi skriva vårt examensarbete på ekonomiprogrammet vid Högskolan Dalarna. Vår undersökning kommer att handla om hur införande av AI teknologi kan påverka svenska redovisningskonsulters arbete med att göra bokföring. Vi kommer att använda oss av intervjuer som metod för vår datainsamling från den 19 april till den 6 maj. Du tillfrågas härmed om deltagande i denna undersökning.

Undersökningens syfte och innehåll

Syftet med denna studie är att förklara och förstå hur införande av AI teknologi kan påverka svenska redovisningskonsulters arbete med att göra bokföring. Området är viktigt att undersöka för att förstå hur människans liv kan fungera i det moderna samhället utan AI lösningar och hur redovisningskonsulter använder artificiell intelligens (AI) i sitt arbete. Vi ser fram mot ditt deltagande.

Genomförande

Vi har planerat att 8 personer från redovisningskonsulter och redovisningsbyråer ska delta i undersökningen. Intervjuerna genomförs genom Teams, Zoom, telefon och även på plats, beroende på vilket som är lämpligast för respondenterna. Intervjuerna kommer att vara mellan 30 och 45 minuter. Din identitet som deltagare kommer inte att avslöjas och inte heller din arbetsplats om du inte önskar det. Undersökningen kommer att presenteras i form av en uppsats som ventileras i sedvanlig ordning vid Högskolan Dalarna. Vi kommer att skicka undersökningens resultat till dig via mejl när vi är klara med undersökningen och även kommer du att få en transkriberad rapport efter intervjun om du önskar det.

Det insamlade materialet kommer att bearbetas av oss själva och vår handledare. Personer som på något sätt nämns i studien kommer att avidentifieras. Insamlade data förvaras hos undertecknade och kommer endast att hanteras av oss och vår handledare. All insamlade data kommer att förstöras när examensarbetet är godkänt och klart. Examensarbeten faller under dataskyddsförordningen, GDPR. Ditt deltagande i undersökningen är helt frivilligt. Du kan när som helst avbryta ditt deltagande utan närmare motivering. Om du som är tillfrågad avstår från att delta, eller avbryter sitt deltagande så kommer detta inte att påverka det fortsatta arbetet med undersökningen. Vi kommer att be om samtycke för inspelning av intervjun för att inte missa viktiga information och att detta kommer hjälpa oss transkribera insamlade data på ett bättre sätt. Inspelningen kommer att användas enbart av oss i vår studie.

Om du önskar dig att delta i denna studie kommer vi även skicka frågorna till dig innan intervjun om du vill det.

Vi som gör intervjuerna heter Mohsen och Steven. Om du har ytterligare frågor är du varmt välkommen att kontakta oss. Tack i förhand!

Borlänge 16-04 -2024

_____Mohsen Husseini_____

Borlänge 16-04- 2024

_____Steven Bitar _____

Mohsen Husseini
h19mohhu@du.se

Steven Bitar
h21stebi@du.se

Arne Fagerström (Handledare)
arne.fagerstrom@gmail.com

Bilaga 4: Samtyckesblankett

HÖGSKOLAN
DALARNA

Samtyckesblankett

Samtycke till att delta i studien

Jag har fått muntlig och skriftlig information om studien och har haft möjlighet att ställa frågor. Jag får behålla den skriftliga informationen och är medveten om att deltagande är frivilligt samt att jag får avbryta när som helt under intervjun utan förklaring.

Jag samtycker till att:

- Delta i studien ”Införande av AI inom ekonomisk redovisning - Hur påverkar AI ekonomisk redovisning?”

- Att uppgifter om mig behandlas på det sätt som beskrivs i informationsbrevet

- Personuppgifter i form av namn kommer att vara anonyma i studien

- De insamlade uppgifterna kommer att bevaras tills att uppsatsen är godkänd

Jag samtycker till att:

- Intervjun ska spelas in och den insamlade datan transkriberas.

Plats och datum Underskrift

Plats och datum	Underskrift

Ansvarig för studien

Borlänge 16-04-2024

Mohsen Husseini

Mohsen Husseini

h19mohhu@du.se

Borlänge 16-04-2024

Steven Bitar

Steven Bitar

h21stebi@du.se

Bilaga 5: Övergripande om respondenterna

Respondent A önskar att vara anonym i denna studie och har erfarenheter inom redovisningsbranschen i fem år. När det gäller utbildning har respondenten tagit kandidatexamen 2019 inom företagsekonomi vid högskolan Dalarna och blev auktoriserad revisor från och med år 2024.

Respondent B och C blev intervjuade samtidigt då de är kollegor och respondent B ville vara anonym medan respondent C gick med på att visa sitt namn. Respondent B har 7 års erfarenhet inom redovisningsbranschen samt nämnde att personen även studerade ekonomprogrammet på högskola medan respondent C har 15 års erfarenhet. Nu jobbar de mestadels med löpande bokföring, bokslut, moms och arbetsgivardeklarationer.

Respondent D valde att vara anonym på studien och har 3 års erfarenhet i redovisningsbranschen. Respondenten tog examen sommaren 2021 och hade ingen tidigare arbetserfarenhet med redovisning innan denna tjänst, utan det vara bara extern redovisning på högskolan som respondenten hade kunskap om innan den började jobba. Respondenten jobbar som redovisningskonsult numera.

Respondent E gick med på att visa sitt namn och nämnde att personen har 13 års erfarenhet inom redovisningsbranschen och jobbar numera som en auktoriserad redovisningskonsult, samt är en byråledare och ägare på sitt företag. Respondenten tog ingen högskoleexamen utan fick en gymnasieexamen år 2011 och sedan blev headhunted av en redovisningsbyrå. Efter det fortsatte respondenten samla in erfarenhet samt studera flera viktiga kurser inom redovisning samtidigt som personen jobbade i flera år. År 2016 gick respondenten vidare med att starta sin egen byrå där de är totalt 8 konsulter.

Respondent F gick även med på att visa sitt namn och har 6 års erfarenhet inom redovisningsbranschen. Numera jobbar respondenten som en redovisningskonsult och har en kandidatutbildning i företagsekonomi där personen studerade civilekonomprogrammet i 3 år i stället för 4 år. I sina 6 års erfarenhet inom redovisning har respondenten jobbat som konsult och även som economichef.

Respondent G ville hålla sig anonym och arbetar som en redovisningskonsult i 2 år numera. Personen läste ekonomiprogrammet på en högskola med en inriktning inom redovisning och arbetade samtidigt vid sidan om med kund och leverantörsresekontra.

Respondent H ville hålla sig anonym och arbetar numera som en redovisningskonsult i 5 månader. Personen har en kandidatexamen inom företagsekonomi och tog examen den 1 januari 2024. Personen började arbeta som redovisningskonsult direkt efter examen.